

ENTRA= LISTA

CENTRALISTA

Felelős szerkesztő és kiadó: Papp György.

SZERKESZTI ÉS KIADJA:

A Budapesti Növendékpapság Magyar Egyháziroldalmi Iskolája.

Kézirat gyanánt.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, IV., Prohászka Ottokár-utca 7.

Telefon: 383—141.

Megjelenik minden tanévben kétszer: decemberben és júniusban.

Évi előfizetési díj: 2 pengő.

A m. kir. póstatakarékpénztári csekkszámra száma: 25,219.

*

Tisztelettel kérjük az elmaradt előfizetések mielőbbi megküldését.

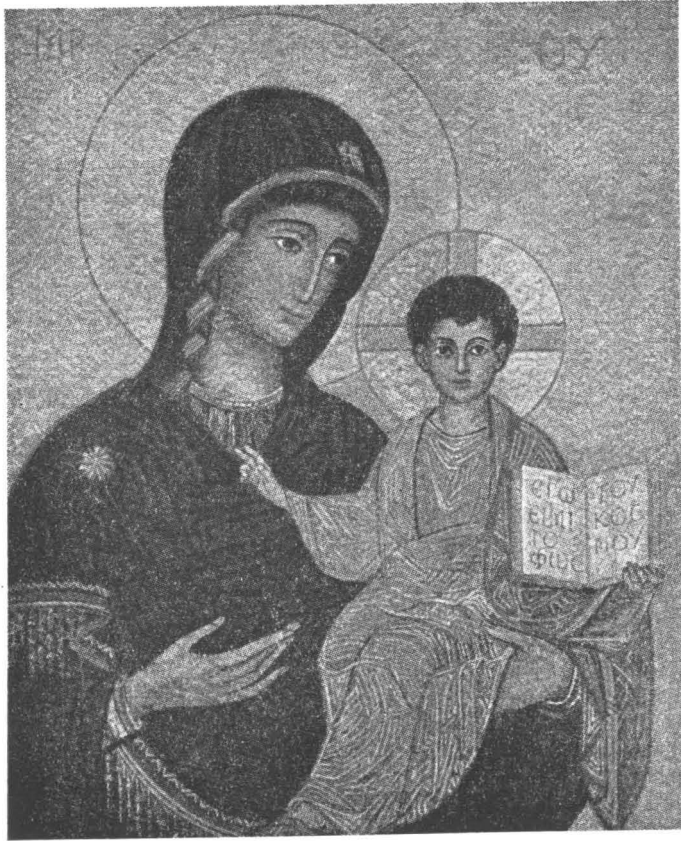
A címváltozást tisztelettel kérjük bejelenteni.

TARTALOM

Üzenet. Irta: <i>Sztojka Sándor</i> munkácsi megyéspüspök	5
Visszavárjuk — <i>Salve Pater!</i>	8
„Ezentúl már embereket fogsz halászni.” <i>Madarász István</i> kassai megyéspüspöktől	9
Itthonról	13
Szebb jövőt	15
„El kell menni katonának”	18
Hírek a Szemináriumból	21
A Magyar Iskola élete	23
Cserkészkrónika	25
A legnagyobb és leghívebb magyar	28
Könyvek között	29
Dr. Szabó Vendel	30
Örökmécs. Irja: <i>Marcell atya</i>	32
Kegyelem	33
Levita nászda. Irta: <i>Horváth Miklós</i>	34
Papszentelés 1875 júliusában	39

Az esztergomi főegyházmegyei hatóság 3268—1937. sz. engedélyével.

Nyomatott: Korda R. T. nyomdájában, Budapest.

CENTRALISTA

1941. december.

Üzenet

Előre – Keletre! . . .

Írta:

Sztojka Sándor

*munkácségyházmegyei gör. szent. kat.
meggyéspüspök*

Dicséretreméltó a Központi Papnevelőintézet egyházirodalmi iskolájának azon nagyon időszerű elhatározása, hogy munkatervébe központi gondolatként állította be az úniós kérdést.

„*Hogy mindnyájan egyek legyenek!*” — így hangzott el közel kétezer évvel ezelőtt Krisztus ajkáról az isteni kérés. És ha volt is az Egyháznak — b. e. XI. Pius pápa szavai szerint — az évszázadok folyamán sürgősebb dolga, soha eminensebb ügyet nem ismert, mint ennek az egységnek megteremtését. Meggyőződése, hogy azért beszélt így és éppen hozzánk Krisztus földi helytartója, mert minden optimizmusunk mellett is olyan időket élünk, amikor sok keresztény Isten, a halhatatlan lélek és az örök élet létében kételkedik, nemhogy a „filioque”-n, akár a primátuson vitatkoznék. S ez a diagnózis csaknem az összes keresztény vallások követőinél felfalálható.

Másrészt kétségtelen az is, hogy ma úgyszólván patológikus emberek vezetik a világot, akik egy győzelmes háború után a fennálló jelek szerint könnyen ragadtathatják el magukat arra a vakmerő elhatározásra is, hogy a háború megnyerésével az Istent is legyőzték. Ne adja a jó Isten, de megtörténhetik, hogy a győző a békediktátumokat magára az Egyházra s a vallásra is megpróbálja kiterjeszteni. Ha másként nem, legalább a „vallás megreformálása” formájában vagy valami „valláspótló” kitalálásában. Baudrillart francia bíboros egyik beszédében lehetők tartja az

európai kereszténység enyészetét is, látva korunk szellemét. Pedig ezt a nagy egyházfő még a világháború előtt mondta.

Az Üdvözítő óhaján és isteni végrendeleti akaratán kívül tehát a fentemlített két közös veszély tudata kell hogy meggyőzze az únió szent ügyét esetleg még mindig akadályozó összes keresztény egyházak hivatott vezetőit arról, hogy a krisztusi egy akol és egy pásztor Isten, Egyháza és az egész istenhívő emberiség legszentebb közös ügye. Az összes keresztény egyházaknak szólnak Szent Ágoston szavai: „*Non habent Dei charitatem, qui Ecclesiae non diligunt unitatem.*” Bölcsen inti az Apostol is a két, keleti és nyugati duzzogó testvért e szavakkal: „De ha ti egymást marjátok és rágjátok, vigyázatok, hogy egymást fel ne emésszétek.”

Egyesítsen tehát mindnyájunkat az úniós munkában Krisztus határozott óhaján kívül a közös veszély tudata is.

Mit tehetnek a magasztos papi hivatásra készülő ifjú leviták az únió szent ügyéért? Mint a kegyelmi életrend leendő munkásainak, szívük mélyébe kell már most vésnőök, hogy az egy akol és egy pásztor szent ideájának megvalósulásáért *sokat és buzgón kell imádkozni*. Így például Szent Jozafátnak, az únió polocki mártír-érsekének közbenjárásával, akit egyesült Keleti Egyházunk így magasztal: „... A szerzetesi életben az angyalokhoz lettél hasonlónak, s mint főpap is szentül éltél, világosan hirdetted a szent egyesülést és vértanú véreddel eloltottad a szakadároknak vizsálytól lángrollobbant szívét... Üdvözlégy, a szent egyesülés rendíthetetlen oszlopa!” S nekünk például, kárpátaljai ruszinoknak, különösen a lelkünkbe markol ez a magasztalás. Igen, mert papjaink és híveink között a cseh schisma idején hithűségükkel, nagy szenvedések árán sokan váltak valóságos hitvallókká...

Tertullian mondja: Desinunt odisse, qui desinunt ignorare. Tehát *meg is kell egymást kölcsönösen ismernünk*. Keletről általában igen nagy a ferde felfogás. Pedig Kelet nemcsak Lenin és Sztalin, sőt a legkevésbé ez. *Ex Oriente lux!* Kelet szülte az Egyháznak Szent Atanázst, Nagy Szent Bazilt, Aranyszájú Szent Jánost és a többi nagyokat, akik a krisztusi Egyház tündöklő csillagai. S míg Nyugatot sok szép tulajdonsága mellett nagyon parfömösnek mondják s a technika hazájának nevezik, Kelet lelkét mindig misztikusnak emlegetik. Sok, talán túlsok is a lelkiség Keleten, de az istenes életnek balzsamos kelléke ez. Keleten járt felszabadító honvédeink még a Sztalin katonái között sem találtak olyat, aki keresztet ne tudott volna vetni vagy egy-két imádságot elmondani...

De érdemes *közelebről is megismerni* ezt a magáéra rendkívül féltékeny és büszke, duzzogó keleti testvért. Az egymásratalálással ugyanis mérhetetlen lelki kincssel fog az egy akol és egy pásztor Egyháza gazdagodni.

De fel is kell keresni duzzogó testvérünket. Az első világháború

után sokan vetődtek hozzánk nyugatra. De tévedtünk, mikor azt gondoltuk, hogy könnyen meg fogjuk nyerni őket az úniónak. Nekünk, a velük egy szertartást és liturgikus nyelvet használó s egy nyelvet beszélő gör. szert. katolikus szlávoknak sem sikerült ez, még kevésbé latin testvéreinknek. Eljöttek ők Velehrádba is, az únionisztikus kongresszusok ismert székhelyére. A minden dicséretre méltó munka és buzgólkodás nem hozott itt sem számottevő eredményt. Ilyenkor aktuálisak az Irás szavai: *Quis cognovit sensum Domini et qui instruat eum?* Talán igyekezzünk mi otthonukban felkeresni őket, mint misszionáriusok. Hátha ezt várja az Úr tőlünk?

Mindenesetre ismerkedjünk meg gazdag multjukkal, fenségesen szép szertartásaikkal. Tanuljunk szlávul is, hogy anyanyelvükön öntsük ki előttük szerető testvéri szívünket.

Van az Örök Városban egy pápai kollégium, *Russicum*-nak hívják és a keleti szlávok szent úniójának nevel lelkes apostolokat. Talán éppen minket hív oda az Úr, ahol a magyarok bölcsője ringott. Dicsőségesen harcoló honvédeinket kellene felváltanunk, de Krisztus keresztyével kezünkben. *Qui habet aures audiendi, audiat!*

Most készülök Szentséges Atyánknak fiúi hódolattal előterjesztést tenni, hogy a munkácsi egyházmegye területén egy missziós szemináriumot méltóztatna felállítani Kelet részére. Szeretett magyar hazánk éppen a kárpátaljai ruszinok révén minden más néppel előnyben van ebben a hivatásban, keleti szertartásunk, liturgikus nyelvünk és az élő nyelv azonossága miatt.

Használjuk ki ezt a nagy adottságot, amely sok kegyelmet, örömet és dicsőséget is hozna a mindig nagy hivatottságokat betöltő és arra méltó szentistváni Magyarországnak. VIII. Orbán pápa apostoli felhívása: *Per Vos, mei Rutheni, Orientem convertendum spero, — Magyarországnak és benne a kárpátaljai ruszinoknak egyaránt szólnak.*

Isten segítségével előre tehát — *Keletre . . .!*

„ . . . Szomorú és keserű dolog, hogy ma Kelet legnagyobb részét az Egyháztól távol s vele elkeseredett ellenkezésben kell látnunk. De még így is testvéreink ők, a keleti egyház tagjai s annál is inkább hozzánk tartoznak, mert összefűz és mindig az egy, közös eredetre emlékeztet bennünket az igaz Eucharisztia, az érvényes krisztusi papság és a többi szentség. S egyúttal ezek azok a legfontosabb erők is, melyek újra helyreállítják közöttünk az ősi egységet . . .“

(A. M. E. I. készülő úniós kiadványából.)

VISSZAVÁRJUK . . .

„Ijjas Atya“, ez most már fogalom a Központiban! Ijjas Atya, . . . aki úgy mutatkozott be először, mint „helyettes spirituális teendőkkel megbízott ideiglenes spirituális“, de akinek ezt a pár hetes bemutatkozóját nem felejtjük el sohasem. A prefektusi „konferencián“ az atya beszélt a fiához és meleg krisztusi derűvel mutatta az Alter Christus élet vonalát. Nem kellett sokat bizonygatni, magyarázni, ott állt előttünk kiegyensúlyozott papi jellemével, csak mintázni kellett. De ahhoz olyan rövid volt ez a két év és olyan kevés az ilyen „konferencia“. Az Atya, aki mindenben együtt volt fiaival, keménykezűvé vált, ha kellett és mi „szaladhatunk odébb gondolkodni“ a férfias leckéken. A csónaktábor, a Csepel-szigeti nagy kerülő, a sítábor és az együtt töltött másfél éves cserkész-kedés minden mozzanata, az új életre fakadás, egy életre nyomot hagyott.

Atya, nem búcsúzunk! Vándorlásainak nagy útjai, hisszük, visszatérnek még erre mifelénk. Atya, visszavárjuk!

S A L V E P A T E R I!

Szent Gellért ősi egyházmegyéjéből érkezett hozzánk szeretettel fogadott új előjárónk: dr. Papp Antal.

Kilencven kispap várta nagy érdeklődéssel, s örömmel nyitja meg szívét szeretettel közeledő prefektusának, aki idősebb testvérként akar előttünk járni. Nem volt centralista, de — mint mondotta — az akar lenni, tőlünk akarja megtanulni, és mi ígérjük, hogy a maga valóságában igyekszünk Neki megmutatni az igazi, már annyi nagyot nevelt centralista szellemét. A kispap a „jószívű Jézus“ pedagógiája szerint nevelő, lelkes, fiatal papi szívet kapott s ennek kincseiből bizonyára bőven fog részesülni.

Lélekből köszöntjük, kezünket kezébe téve indulunk Vele s kérjük a jó Isten kegyelmét, hogy örömteli és eredményes legyen nagyhivatású munkája!

„EZENTÚL MÁR EMBEREKET FOGSZ HALÁSZNI”

DR. MADARÁSZ ISTVÁN KASSAI MEGYÉSPÜSPÖK SZENTELÉSI BESZÉDE NOV. 1-ÉN

A napsugaras genezáreti tó partján áll Simon hajója. A szikomorokkal és tamariszkokkal szegélyezett lankás tóparton. Arrafelé jár az isteni Mester és csodálkozva látja, hogy Simon halász nincs a hajón, hanem a parton foglalatoskodik. Az Úr beszáll Simon hajójába és kéri őt: „Evezz a mélyre és vessétek ki hálótokat.” Mire Simon szelíden ellenveti: „Mester! egész éjjel fáradoztunk és semmit sem fogtunk, de a te szavadra kivetem a hálót.” És annyi halat fogtak, hogy a háló majdnem elszakadt. Látván ezt Simon, Jézus térdeihez borula, mondván: „Menj ki tőlem, mert bűnös ember vagyok.” De az Úr biztatóan feleli: „Ne félj! Ezentúl már embereket fogsz halászni.”

Kedves Fiaim! A mai napon az Úr Jézus beszáll a ti hajótokba is és nektek is mondja: „Evezz a mélyre, az emberi lelkek tengerére, a kísértések, a szenvedélyek, a bűnök mély tengerére, vedd ki a hálót az én nevemben s ezentúl lelkeket fogsz halászni a mennyek országának!”

Mi a ti hivatástok? Mi Krisztus papjának szent feladata? Krisztus felkent papja az igazság hirdetője, a szabadság zászlóvivője, a szeretet hírnöke és megvalósítója.

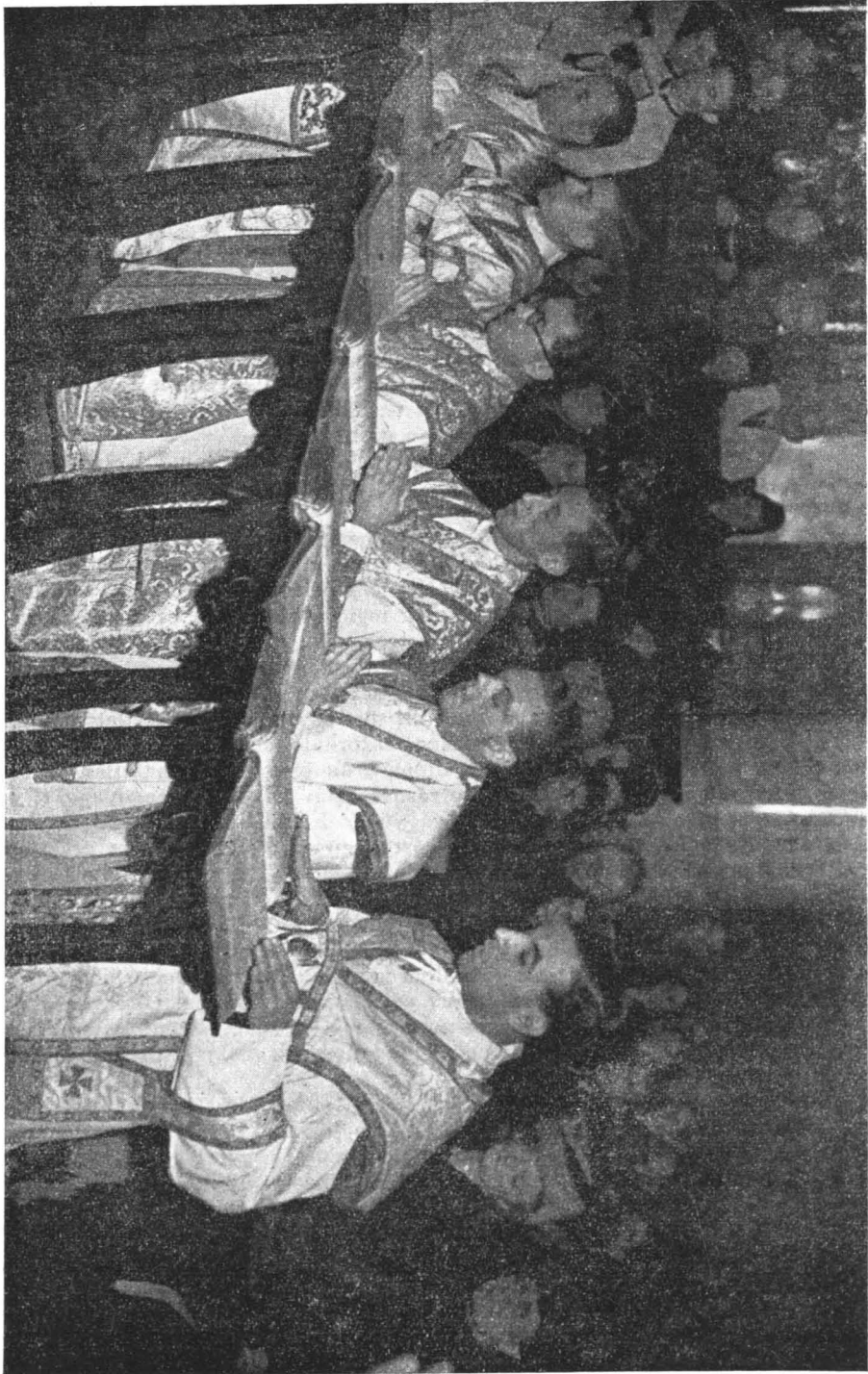
Ti vagytok az igazság hirdetői. Az emberi lélek szomjúhozza az igazságot. A gondolkodó lélek nem teheti fel Pilátussal a cinikus kérdést: „Quid est veritas?” Van-e egyáltalán igazság? Hanem beléoltott ösztönével keresi a választ az élet égető kérdéseire. A bölcsek légioja ötezer esztendő óta keresi az igazságot, de a huszadik században is igaz, amit egy német bölcselet mondott róluk: „A bölcelet története a tévedések története szórványosan felvillanó fénypontokkal.” Vagy amit Schopenhauer gúnyosan megjegyzett: „A bölcelet hétfejú szörnyeteg, melynek mindegyik nyelve más-más beszédet mond.”

Ti nem ezt a mulandó, tévedéseken botorkáló emberi bölcseséget fogjátok hirdetni, hanem Krisztus Evangéliumát, az örök és csalhatatlan isteni igazság forrását. Egyedül ennél a forrásnál talál üdvöt és megnyugvást a szegény és gazdag, koldus és király, együgyű lélek és lángész. Kétezer év óta áll fenn az Evangélium ádáz hullámok-verte szirten, kétezer év óta árasztja ki világosságát az emberi tudás sötét útjaira. Országok, népek tűntek el a történelem porondjáról, trónok omlottak össze, tudományos igazságok hullottak porba, véres háborúk zájlottak le, de az Evangélium rendíthetetlenül áll, áll a szirtfokon. A pogány Róma vértanúk vérébe akarta fullasztani az Evangélium igazságát, a francia forradalom mint gyalázatos ellenségét, guillotine alatt próbálta kivégezni, a tudomány és szociális igazság nevében akarták a lelkek mélyéből kitörölni, de a mai napon is áll a római Szent Péter-téren a megszentelt pogány obeliszk s fenn hirdeti a világnak: „Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat.”

S miért győzött és győz most is az Evangélium? Mert nem emberi bölcsesség, hanem az Istenembernek műve, aki megjósolta annak örök érvényét: „Ég és föld elmúlnak, de az én igém el nem múlnak.” Ezért mondja Szent Pál apostol: „De ha még egy angyal az égből hirdetne is nektek más Evangéliumot, mint azt, amit nektek hirdettünk, átkozott legyen.”

Ti ezt a szívet, lelket boldogító örök isteni Evangéliumot fogjátok hirdetni. Hirdessétek bátran — de szelídséggel, hirdessétek megalkuvás nélkül — de szeretettel, hirdessétek halálíg tartó hűséggel — de nagylelkűen.

Ti vagytok a szabadság zászlóvivői! Nem a politikai, nemzeti, faji szabadság, hanem a lelki szabadság zászlóhordozói vagytok. Azé a szabadságé, melyről az Egyház azt mondja: Deo servire regnare est. És amelyre Szent Pál apostol így buzdít: „Ti szabadságra vagytok hivatva, testvérek, csak a sza-

badságot ne adjátok alkalmul a testnek, hanem a lélek szeretetében szolgáljatok egymásnak." Ez Isten fiainak dicsőséges szabadsága, mely csak a büntől mentes, tiszta keresztény életben érhető el. Ti jól tudjátok, hogy „peccato vivere — servitus est”.

Szent Lajos francia király apródjával egy alkalommal egy börtönt látogatott meg. Az apród megborzadván a rabok helyzetén, felkiáltott: „Ó, szegény nyomorultak!” Mire a szent király így igazította helyre apródjának szavait: „Valóban nyomorultak, de mennyivel nyomorultabbak, akik a bűn rabszolgaságában sanyalódnak.” — Ti fogjátok kiszabadítani a lelkeket a bűn rabszolgaságából Isten fiainak boldogító szabadságára.

A keresztségben ti fogjátok eltörölni a gyermeki lélekben az áteredő bűnt és Isten fiává s a mennyország örökösévé avatjátok azt. A bűnbánat szentségében ti fogjátok leoldani a bűnösöket a bűn bilincseit s megnyitjátok előttük a lelki szabadság kapuját. A szentáldozásban ti erősítitek meg a lelket, hogy a visszanyert lelki szabadságot el ne tékozzolja. Az utolsó kenet szentségében ti fogjátok meghozni a szenvedő testnek és léleknek a leghatásosabb gyógyszert, a legértékesebb lelki vigasztalást: a lelki szabadságot.

Ti vagytok a szabadítók, akik a bilincseket széttörítitek, a börtönajtót kinyitjátok. Ti vagytok a lélek igazi orvosai, akik a vakoknak visszaadjátok a látást, a süketeknek a hallást, a némáknak a beszédet, a betegeknek a gyógyulást s a haldoklók előtt megnyitjátok az örök élet kapuját.

Ti vagytok a szeretet hírnökei és megvalósítói. A világ a siralomvölgye. Mindnyájan kereszthordozók vagyunk. Ki kisebb, ki nagyobb. Ki anyagi, ki szellemi, ki testi, ki lelki keresztet hordoz. A XX. század sokat magasztalt kultúrája, a technokrácia egy jöttával sem csökkentette a szenvedést, egy szemernyivel sem növelte a békét és boldogságot. A két világháború közt egy indiai bölcs járt Európában, hogy a kultúra és technika legújabb vívmányait tanulmányozza. „Meghódítottuk — így szóltak tudós kalauzai — a földet, tengert és levegőt. A földön 150 km, a tengeren 100 km, a levegőben 500 km óránkénti sebességgel száguldunk. A levegőben 17,000 m. magasságot értünk el, felrepülünk a sztratoszférába s két-három óra alatt elrepülünk Európából Amerikába.” A szakemberek várták az indiai csodálkozását, e helyett az indiai bölcs keleti nyugalommal kérdéssel felelt: „Hová siettek ti, európaiak? — Hallom, hogy felfokoztatok a sebesség iramát, de vajjon felfokoztatok-e a lelki béke, megelégedés és boldogság tempóját?” — És a technika bölcsei elnémultak.

Hová forduljon a szenvedő, keresztetvivő emberi lélek? Ahhoz az ázsiai bölcshez, aki a világ legvigasztalóbb szavait mondotta és meg is valósította: „Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradotok és terhelve vagytok, és én megnyihítelek titeket.” „Vegyétek magatokra az én igámat és tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű és nyugodalmat találtok lelketeknek, mert az én igám édes és az én terhem könnyű.” És ez a bölcs az édes Üdvözítő, kinek papjai lettetek. Igazi boldogság, egyedüli boldogság csak nála lelhető, mert Ő a Szeretet. Ő küld titeket, hogy szeressétek a rátok bízottakat. Szeressétek őket a szószeiken; a ti beszédedek legyen krisztusi ige és szeretet megnyilatkozása. Szeressétek őket a gyóntatószékben, ahol a beteg és szenvedő lélek bizalommal feltárja előttetek sebeit, szerető kézzel nyúljatok e sebekhez és szerető kézzel hegesszétek be azokat. Szeressétek őket az iskolában, kövesétek a gyermekbarát Jézus példáját és szeretettel buzdítsátok a szülőket: Engedjétek hozzám jönni a kisdedeket, mert ilyeneké a mennyek országa. Szeressétek őket az egyesületi életben, irányítsátok, vezessétek őket, őrizzétek meg őket minden rossztól, büntől. Szeressétek őket a szenvedésben, a betegségben, a halálos ágyon és vigasztaljátok őket a kereszthordozó, kínhalált szenvedő, de feltámadt Istenember példájával. Szelíden, szép szóval, jópéldával, bölcs tanáccsal, ha kell lelkipásztori korholással szóljatok a lelkekhez.

A szeretet megnyitja a legkeményebb szívek legridegebb ajtóit. A szeretetnek még az állat sem tud ellenállni, annál kevésbé az értelmes ember.

A pap adja az első áldást a csecsemőnek s ő adja az utolsó áldást a haldoklóra. A keresztségtől az utolsó kenetig, a bölcsőtől a koporsóig mindig csak áldást, kegyelmet, balzsamot és vigasztalást hint a jó pap. Legyetek a lélek szerető vigasztalói, áldó angyalai, a mai szeretetlen, rideg világban Krisztus szeretetének hírnökei.

Nagy hatalom az, melyet ma nyertetek; nagyobb, mint a királyoké és cézároké. A halhatatlan lelkek fölött fogtok uralkodni. Használjátok fel ezt a földöntúli hatalmat Isten dicsőségére, magatok üdvére, a rátok bízott lelkek örök javára s a magyar haza boldogságára. Nehéz, fáradságos, tövises és keresztekkel szegélyezett az igazi papi élet. Sok önmegtágadás, lemondás, sok csalódás fog érni és sokszor kicsinyhitűség fog megkörtövényezni. Fiatal lelketekben sok harc fog lezajlani. De ne féljete! Ilyenkor a szegényes káplánszobában is ott lesz veletek az Úr Jézus. Az a hideg káplánszoba kápolnává fog felmagasztosulni, az a sáros vagy poros út, mely a filiához fog vezetni, lelki rózsákkal lesz telehintve, az a rozoga, szüette falusi gyóntatószék királyi trónná fog átalakulni, ha a fiatal káplán tisztán lelkében ott fog élni az eucharisztikus édes Üdvözítő. Nincs szebb jelenség, mint a tisztalelkű ifjú pap, aki tiszta lélekkel, szerető szívvel mutatja be a szentmisét és egyesül az ő szerető Jézusával. És ha nagyon megkörtövényez a kicsinyhitűség, a magárahagyatottság kísértő rossz szelleme, ha érzitek, hogy összeszorul a szívetek, menjetek fel lélekben a Kálváriára, az örök Főpaphoz. Öleljétek át az ő keresztyét, engedjétek, hogy szívéből patakozó szent vérenek áldó cseppje a ti fáradt, elkeseredett szívetekre hulljon és olyan lelki békét, megnyugvást fogtok érezni, amilyent a világ nem adhatna, nem is ismer.

Szeressétek az Úr Jézust, hiszen fiai, sőt több: papjai vagytok, és érezni fogjátok, hogy ő is szeret titeket, megölel benneteket és nem hagy elveszni. A jó, tisztalelkű pap élete minden nehézség ellenére királyi út, via regia. A jó pap kegyelmet, szeretetet, boldogságot áraszt és ez visszahat órá. Az Úr elhalmozza őt is kegyelemmel, lelki örömmel. Induljatok el az Úr nevében az élet tengerére, vessétek ki a hálót az ő szavára s akkor bő halfogás lesz fáradozástok jutalma itt a földön és örök boldogság a másvilágon az örök Főpap, az édes Jézus kebelén.

Még a nyáron történt...

Július 19-én nagy tömeg hullázmzott az Eskü-téri MFTR-állomáson. Egyenruhák, nagy csomagok mindenfelé... A pesti közönség talán már mozgósításra is gondolt, pedig csak 30 kispap indult a szentendrei vízvezetői táborba. A két heti idegenlégiós élet gyümölcse az volt csupán, hogy mind a mai napig várjuk vezetői képesítésünket. A tábor egyetlen pozitív eredménye abban nyilvánult meg, hogy sikeresen lefizettük a tábordíjat.

Akik még nem tudnak...

A vízvezetés kézi bibliájának címe: Járjuk a vizet. Ez a könyv állítólag arra szolgál, hogy mindenki könnyen elsajátíthassa a vízjárás mesteriségét. Mi azonban bármennyit is forgattuk, csak a konklúziót vonhattuk le: megjártuk a vízzel!

Nem jó az embernek egyedül lennie...

Amikor ősszel bevonultunk a szemináriumba, nagy örömmel láttuk, hogy minden cella foglalt. Sőt egy-két szobában ketten is laknak. Na, gondoltuk, nem lehet ez olyan rossz... De néhány nap leforgása után bebizonyosodott, hogy... Ha nem hiszi, kérdezze meg a páros cellák boldogtalan tulajdonosait.

A jó gyóntatónak minden lehetőségre fel kell készülnie...

Egyik fiatal bencés atya gyóntatott az Egyetemi-templom sekrestyéjében. Valaki bejön a gyóntatószékbe, az atya elmondja az imát és vár... Körülbelül egy percnyi kínos csend. Az atya végre segíteni akar s megkérdezi:

— Mikor gyónt utoljára?

— Én ugyan semmikor! — volt a

lakonikus válasz.

— Akkor talán most jön először?

— Nem jövök én kérem, mert református vagyok!

— Hát akkor mit óhajt?

— Tessék szíves lenni felváltani ezt a kétpengőst. Gondoltam, hogy a főtitiztelendő úrnál biztosan lesz annyi apró...

Mit volt mit tenni, az atya jót mosolygott magában és felváltotta a kétpengőst.

A rideg valóság...

A diáknak, ha kispap is az illető, egy dologból soha sincs elege. A szünetből. A vakáció utolsó napjaiban bennünket is hatalmába kerített az a titkos reménykedés, hogy az egyetem nem fog szeptember 15-én megkezdődni. Izgatottan vártuk a Nemzeti Ujságot, melynek Kisboldogasszony napján megjelenő számában találjuk meg minden évben bevonulásunk végleges időpontját. Várakozásunk azonban hiábavaló volt, hiába a titkos remény, az ujság hozta a rideg valóságot. Szeptember 15-én a szemináriumban kell lennünk! Meg is kezdtük a szállingózást az ország minden részéből és közben azon gondolkodtunk: „Miért is nem építik át a szemináriumot minden évben, vagy legalább miért nincs bevonulás minden szeptemberben a Felvidékre vagy Erdélybe...”

Aztán lassan megnyugodtak a kedélyek és megkezdtük a teljes hosszúságú félétet. Csak a professzor urak szemében vettünk észre bizonyos aggodalmat, mely valószínűleg arra vonatkozott, hogy vajjon le tud-

ják-e adni az anyagot ezalatt a hosszú félév alatt...

Esés vagy emelkedés?

Az asszisztencia korlátlan urai évek óta az egriek voltak. Szinte megyéről-megyésre szállt a hatalom. Sok megszólás, megjegyzés és talán egy kis szent irigység is érte ezért őket. Az idén aztán nagy változás történt. Veszprém vette át a megtisztelő hivaltalt. Így jelenleg egyetlen egri sincs az asszisztenciában. Mi lehet az oka ennek a látszólagos lecsúszásnak? Mindenesetre nem az, mintha az egriek már nem tudnának asszisztálni, hanem mert az évvégi egri asszisztencia magiszterjelöltből szeptemberre főduktor lett...

Hortus conclusus...

Ezután a cellákat még engedéllyel sem lehet a látogatóknak megtekinteniök. Így a szeminárium valódi „hortus conclusus” lett. Sőt a vendégfogadást is megszigorították. Egyáltalán nemhivatalos körökből vett értesülés alapján (rossz nyelvek!), a fogadókban ilyen szövegű táblákat fognak kifüggeszteni:

Kedves vendég! Ne jöjj,
ha jössz is, menj hamar,
s hogy ne legyen zavar,
ki vagy, előbb jelentkezz a portásnál,

anyakönyvi lappal!

Érdemes az idén betegnek lenni,

mert kiváló infirmáriusunk van. Minden gondolata a betegek körül forog, akár van beteg, akár nincs. Bizonyítja ezt, hogy még egyik próba szentbeszéd bírálatát is így kezdte: A jó beteg három legfontosabb kelléke... És nagyon csodálkozott, amikor mosolyogtak rajta.

Görög testvéreink

dicséretreméltó haladást mutatnak liturgiánk és szokásaink elsajátításában. Ma már véletlenül sem fordul elő, hogy valamelyikük a kánontáblát hozza le Leó-ima helyett vagy állva mondja a lépcsőimát. Ezek a régi szép idők már elmúltak!

Csak néha-néha gyönyörködhetünk egy-egy görög testvérben, aki háromágú birétumát pont úgy teszi fejére,

hogy a három ág közül előre már nem jut egy sem.

Maga tudja, mi a fotocella?

Egyik társunknak ezekkel a szavakkal adta át a prefektus úr a cellát:

— Kedves tisztelendő úr, én magát fotocellába tettem.

Az illető nem értette, mit akar ez jelenteni. Meg is érdeklődte, mi az a fotocella? A prefektus úr csak mosolygott és megkérdezte:

— Még nem jött rá, tisztelendő úr? Hát tudja, azért fotocella az, mert kicsi is, meg sötét is...

Beteg volt a rádió.

A társalgó rádiója az elmúlt két hónapból legalább egyet erős gyengélkedése miatt a rádióklínikán töltött. A szerelő szerint a sok kezelő rontotta el az ide-oda csavargatással. A közösség tehát elhatározta, hogy egy ember fogja állandóan kezelni. Természetesen csak olyan valaki jöhetett számításba, aki sokat tartózkodik a fenti helyen. Hamar meg is egyeztek egy notórius társalgólakóban. Amikor aztán közölték vele, miért éppen őt választották, méltatlankodva felelte:

— Hát azt azért nem lehet mondani, hogy mindig a társalgóban vagyok! Például az éjtszakát is a szobámban töltöm...

A Vicerektor Úr mókusai.

Mikor először sétálgattunk a kertben, az egyik sarokban érdekes szerkezetet fedeztünk fel, amiről senki sem tudta, micsoda. Annál érdekesebb volt a dolog, mert abban az alkotmányban mozgott is valami. Tüzetesebben megvizsgálva rájöttünk, hogy csupán egy mókusketrecről van szó. Később azt is megtudtuk, hogy az állatkákat a Vicerektor Úr szerezte be. A huncut kis mókusok talán legfőképpen arra valók, hogy a személyzetet a frissesség erényében megőrizzék. Két hetenkint ugyanis megszöknek, és az inasok csak kisebbszajta akrobatamutatványok árán tudják őket a fákra ketrecükbe visszarakni.

S Z E B B J Ö V Ö T

Ez komoly? De még mennyire. „Kispap-levente”, milyen újszerűen hangzik! Hát még a megvalósítási módja! Új egyesület és ezzel kapcsolatban egy új óra a Szeminárium napirendjében. Nem is kérdeztek meg bennünket, nem nyílt alkalom megvitatni, mint a cserkészetnél, ennek az intézménynek gyakorlati hasznát és pasztorációs jelentőségét. Röviden és egyszerűen állított be hozzánk s katonásan, keményen jelentkezett nálunk: levente kell a kispapoknak is — mondja a törvény. Mindjárt feltesszük a kérdést az ismerkedésnél: Quis, Quid, Ubi, Quibus auxiliis, Cur, Quomodo, Quando?

Quis? Kiknek kell leventére járni? Mindenkinék, aki 1919 óta született (összesen 67-en). S kik az oktatók? Hárman a nyár folyamán a tápiósülyi országos leventeparancsnokképző-táborban képeztést nyertek s most a három hét alatt szerzett tudásukat heti két órában „kamatoztatják”. Nem önszántukból mentek, de mégsem bánták meg, mert legalább megismerhették ezt az intézményt s ami még főbb, meg kellett látniok, hogy nem lehet érzéketlenül elmenni mellette, vagy csak a törvény kötelező erejének eleget tenni. Dehát mi is ez voltaképpen?

Quid? Ismertünk már hasonló ifjúsági mozgalmat, a cserkészetet, ki is vettük belőle részünket; vajjon szükséges-e most ez az új intézmény, ad-e valami olyat, amit eddig nem kapott meg az ifjú? A világháború utáni békeszerződések egy új háború megindítását készítették elő, amit szomorúan van módunkban tapasztalni. Az új világ kialakításához pedig elsősorban katona kell. Amint ismeretes a honvédelmi törvények nálunk is az általános védkötelezettség mellett az ifjúság katonai előképzését sürgették. A Honvédelmi Minisztérium kezébe vette tehát az ország ifjainak leventeegyesületekbe való szervezését s miközben kötelezőleg kiterjesztette minden magyar ifjúra nézve, nem hagyhatta ki az ifjúság elitjét, a kispapokat sem. Így estünk bele a törvény erejénél fogva egy olyan intézménybe, ahová belépésünket nem mi döntöttük el. S mikor közjük kerül egy teológus, érdeklődve néz körül, a pszichológus és pedagógus szeme, a mindenkit Krisztus ügyének megnyerni akaró tekintete mindjárt keresi, hol az ő helye, hol állhat be a munkába. A magyar ifjúért, ha kellett cserkészruhába öltöztünk s ha most ezt kívánják tőlünk, akkor mi felvesszük a leventeruhát is. Valóban itt szükség van ránk. A vezetők oly szívesen fogadnak bennünket, oly udvariasak és előzékenyek velünk szemben, mert sokat várnak tőlünk. Elsősorban helyre kell állítani a levente-intézmény tekintélyét, melyet néhány hozzá nem értő oktató elrontott, másrészt pedig segítő, irányító társakat keresnek a magyar haza ifjúságának nevelési munkájához. Ma már nem elég csak katonának kiképezni a fiút, ehhez úgy ahogy megfeleltek azok az oktatók, akiktől csak annyi kívántatott meg, hogy katonaviseltek legyenek, közben oktatási módjukkal, ú. n. baka-stílusukkal elvették a kedvét mindenkinék a leventétől. A cserkészlet azért virágzott, mert ott pedagógus és az ifjúért áldozatot hozni tudó, nem fizetésért oktató nevelők fogadták a fiúkat. Nem a levante-intézmény

kötelező volta — a cserkészzet önkéntes jellegével szemben — a fő oka a fiúk bizalmatlanságának, hanem az odavaló nevelők hiánya. Hiszen a kötelező erő csak előnyt jelent a levetének, ha kiterjesztik azt a nevelési rendszert és szellemet az ország egész ifjúságára, ami a cserkészzetben oly kitűnően bevált. Ide várnak bennünket tárt karokkal s most felmerül a kérdés, dehát hol kapcsolódjunk bele?

Ubi? A levente-törvények ránk vonatkozó paragrafusában az áll: a papjelölteket hivatásuknak megfelelő kiképzésben kell részesíteni. Kár volt megkérdezni a katonai parancsnokságot, hogy mit értenek ezen, mert úgysem tudtak megfelelni rá. Magunknak kell körülnéznünk s hamarosan találunk is munkát. Először itthon a leventekiképzési anyag „világnézeti és vallás-erkölcsi nevelés” fejezete alatt felsorolt címekeket kaptunk a katonai parancsnokságtól s azokat rövid, de tartalmas vázlatok módján a M. E. I. keretében kidolgoztuk. A Magyar Iskola megfelelőképpen jutalmazta az egyes témák legsikerültebb összeállítását. Ezt most átadjuk a katonai parancsnokságnak, s majd az továbbítja az ország különböző részeiben munkálkodó leventeoktatóknak. Azután a IV. kerület levente-otthonában a IV. ker. tanonc-leventéinek heti két órában erkölcsi oktatását vállalták a kispapok. Ezek a levente-tanoncok bizony ritkán jutnak ilyen alkalomhoz, mikor közvetlen szavakkal megtárgyalhatják problémáikat. Pap nem jut el hozzájuk, a kispap pedig ezáltal próbapasztorációt végez. A Rektor atya egész beszéd-sorozat témát adott s egyenként megbeszéli az előadók-kal, hogy jól megpatkolva induljanak erre a szép munkára. — Végül a piarista tornateremben mi magunk is gyakorlatozunk. Boldogult Szabó professzor úr mindig hajtogatta: nem árt az maguknak, legalább megtanulnak „járni”. — Valóban, menetelni, testfordulatokat strammul csinálni, jelentést leadni, vezénylést megtanulni, mind nem ártalmas dolgok, elősegíti a katonás, kemény fellépést. S mindezt miért?

Cur? A magyar fiuért. Azt mondják, hogy akié az ifjúság, azé a jövő. S mennyire igaz ez, milyen harcok folynak mindenfelé az ifjúságért. Mi úgy igyekszünk megnyerni őket, hogy közéjük állunk, velük együtt végigcsináljuk, megmutatjuk, hogy ezen a téren is megálljuk helyünket és itt is bátran bizhatják ránk magukat, mert nemcsak lelkeikben, hanem a gyakorlati oldalon is példaképet láthatnak bennünk. Ez is egy módja lehet a lelkek Krisztushoz vezetésének.

Quomodo? Hogyan készülünk erre, hogyan fest ez a gyakorlatban? Itt igen sok nehézség állt elő. Az oktatóképző táborban levettük a reverendát és felöltöttük az angyalbőrt, a cingulus helyet derékszíjat, oldalfegyvert, vállunkra a puskát, bizony nagyon furcsán néztünk

egymásra és napokig csak nevetni tudtunk egymáson. Nem, ez már nem áll jól nekünk, ez fából vaskarika, a szeretet evangéliumának hirdetői a gyűlölet fegyvereivel, akik az életet birtokolják, a halált osztó eszközökkel a kezükben. S mégis végig kellett élveznünk ezt a cirksut, de mi oktatóknak készültünk. Most már értünk a puskáéhoz, ha nem is fogjuk majd emberre, viszont a céllovészetben is jó eredményt tudtunk elérni. A kiképzési anyagot úgy állítottuk össze, hogy az hivatásunkkal ne álljon ellentétben, másrészt pedig külön időmegterhelést ne jelentsen számunkra a szeminárium napirendjében.

Quibus auxiliis? Bizony megkönnyítené a helyzetünket, ha az Egyetem is segítségünkre jönne és visszaállítaná az egykori rendet, mikor csütörtökön szünet volt. A Manrézában villanapokon tartják a leventét, a középiskolában külön óra van erre szánva, nálunk, sajnos, a szabad időből kellene elvenni, mert a studiumok kevés idejéből lehetetlen valamit is kiszakítani.

Quando? Az előírt heti két leventeórát a következőképpen töltjük el: a) a csütörtöki tornaórát átminősítettük leventefoglalkozásnak; (a keddit, sajnos, meg kellett hagyni, ú. n. egyetemi tornaórának, mert ilyen jellegűnek is kell lenni, amíg a Kultuszminisztérium nem intézkedik), ilyenformán egy-egy csoport csak heti egy órához jut; b) a fennmaradó második órát itthon tartjuk. A szemináriumi elfoglaltságok, délutáni egyetemi órák, próbaprédikációk, stb. nem engedik meg, hogy találjunk egy olyan alkalmas órát a héten, mikor az összes leventeköteles zavartalanul megjelenhet. Így tehát a cserkészcsapat munkájával párhuzamosan oldottuk meg oly módon, hogy a levente-rajbeosztás a cserkész-őrsibeosztáshoz alkalmazkodván, hetenként egy-egy cserkész-őrsi, ill. levente-raj gyűlésen foglalkoznak a kiképzési anyaggal, mely a cserkészetével jóformán azonos.

A katonai parancsnokságon elfogadták ezt a tervet, hogy különválaszthassuk a két foglalkozási órát egy *gyakorlati* és egy *elméletire*; csupán az okozott nehézséget, hogy a rajok elméleti óráinak különbözősége miatt lehetetlen részükről az ellenőrzés. Azonban az írásban kidolgozott és hozzájuk beadott elméleti kiképzési anyag tételei elég bizonyító erő a kezükben, hogy nálunk elméleti leventekiképzés is folyik. Minden hónapban egyszer, a hó utolsó szombatján együttesen van elméleti foglalkozás, eljön a piarista papi szakasz is és közösen megtárgyaljuk a levente-problémákat, ifjúsági nevelési kérdéseket, a kiképzési anyag keretében. Előadások, szavatelatok, hozzászólások, zeneszámok, nóták stb. érdekessé teszik a gyűlés menetét. Végeredményben fiók Magyar Iskola lesz, melyre a katonai parancsnokság minden tagja hivatalos és ők igen örömmel vették meghívásunkat. Hangsúlyoztuk az egyéni kiképzés jelentőségét, mert hiszen itt vezetőknek a neveléséről van szó, hogy majd megfelelő jártassággal tudjanak belekapcsolódni a leendő állomáshelyükön az ott működő leventeegyesület munkájába.

Így alakítottuk meg a kispap-leventét hivatásunknak megfelelően. Sok gondot okoz a kezdeti megszervezés: hozzánk csatolták a leventeköteles piaristákat, ferenceseket, lazaristákat, extraneus hit-tudományhallgatókat; adminisztráció van bőven, de szívesen tesszük a magyar ifjúért, a szebb jövőéért.

idő multával felverekedték magukat a lenézett, páriák kasztjából a kiváltságoltak közé a nélkül, hogy ordináltatniok kellett volna magukat.

Miben is állt tehát ez a kiváltság? Röviden abban, hogy éj folyamán nem kellett benn tartózkodniok a laktanyában, hogy így reggel misézni tudjanak. Ez így magában nevetséges kicsiség, de hogy mi mindent rejteget ez a száraz meghatározás maga mögött, szép sorjában elmondom.

Szín legyen a hálóterem. Fehér meszelt szoba. No, ez nem baj. Persze a falon nincs feszület, pedig de büszkék is vagyunk arra, hogy keresztény ország vagyunk. Két sor vaságy. Ez sem baj... de rajta egy téglalapalakú, kb. 80 cm széles szalmazsák, ugyanolyan minőségű fejpárna, a magyar rovarfauna különböző egyedével.

A két ágy sor között szekrénynek nevezett alkalmatosságok. Ó, földi halandó, ki valaha is becsmérelted a szemináriumi szekrények miségét, hints hamut fejedre. Bevonulásunk napján Véghseő Dani (ez a Gyurka — Dani) plébános barátom megnyitotta az egyik szekrény ajtaját és nagy csodálkozással tapasztalta, hogy noha a szekrénybe még semmit sem rakott, az mégsem volt üres. A Magyarországon előforduló emlős állatok közül egy nézett rá szánakozóan szomorú tekintettel.

De hogy a tanulságot is levonjam kedves Őcsém számára, elmondom, hogy a kiváltságoltak ezeken a tragédiákon csak megértően mosolyogtak, hiszen ők fehér ágyban, párnák közt aludták az igazak álmát. Ha Petőfi ismerte volna a mi laktanyánk rejtelmét, nem irtózott volna ágyban párnák közt halni meg.

Ezen „egészségügyi” vonatkozáson kívül több más előnye is volt a kintlakásnak. A szabályzat értelmében ugyanis minden karp. eü. (karpaszományos egészségügyi) honvédegyénnek 7 óra 10 percre csuklógyakorlatra készen kellett megjelennie egy eléggé nehéz terepen. A kintlakók órája azonban állandóan több-keveset késett és így negyed 8 és 8 óra között beszállingózva, leereszkedő mosoly és sajnálkozás mellett veregették a csuklózók izzadt vállát. Voltak olyanok is, akik kedves nővéreknél misézvén, lucullusi reggelik után, joviális képpel nézték, hogyan baktat a vert had a fekete leves elfogyasztására.

Hej, de sok mindent szeretnék még írni kedves Őcsémnek, de kezdek már kifogni az engedélyezett árkusokból, pedig még a szusszantásról feltétlenül fel kell Kigyelmedet világosítanom jövőbeli mihez tartás végett. A fekete leves (máshol reggeli) után elkezdődött a vizsgáktól és szigorlatoktól már úgys kifacsart lelkek teljes kiszáritása. Olyanok voltunk, mint a heringek. Nemcsak azért, mert egy ötven főre méretezett teremben nyolcvan-nyolcan üdültünk, hanem azért is, mert, mint mondtam, száraz volt a lelkünk a vizsgáktól és a feladott kérdésekre mint a hal, bámultunk, azzal vigasztalván minden előjárónkat, hogy majd a vizsgán... Nem tudom, hogy a levél végén még lesz-e mód rá, ezért itt megmondom, hogy szavunkat aztán álltuk becsülettel. De már nagyon messze kanyarodok. Hát a szusszanás az volt, ami az iskolában a tízperc, az egyetemen a quadrans stb. A különös csak az volt benne, hogy hol kétórai száritás után jött, hol meg mint a tavaszi és az őszi eső, hogy szinte már meguntuk. Mikor azután hosszú, méla várakozás után tényleg átadta volna magát az ember a szuszogásnak, akkor rendszerint hírnök jött s pihegve szólt, hogy ébredjünk, mert megérkezett a főesperes úr.

Levelem elején megígértem kedves Őcsémnek, hogy a terepgyakorlatokról is írok. Nos, hát szavamat megtartom, mielőtt ez a fránya lúdtoll teljesen hasznavehetetlenné válik. Kedves Őcsém értelmes ember és sok mindent meg fog érteni a következő tanácsomból. Ha jövőre eléri a szerencse, hogy magára öltheti a zsávolyt, akkor a tereptan útvonalának megbeszélésé-

nél ne sajnálja a torkát belebömbölni a köztudatba a Pannonhalma—Zirc—Gödöllő—Gyöngyös útvonalat.

Kedves Uramöcsém!

Jól tudom, hogy neheztelni fog rám azért, hogy máris befejezem levelem, de ha figyelmesen olvasta, akkor még tudja, hogy a lúdtoll, no meg a Főszerkesztő Úr a hibás. De ha kedves Öcsém a Kerner spirituális úr idejében megtanulta a kollokviumok alkalmával, hogyan kell egy-egy szót mondattá kiegészíteni, akkor ez a levél is hosszabb lesz és többet fog mondani. A most következő mondat azért került utolsónak, hogy soha el ne felejtse: Ami ferdeséget en szememmel észrevettem és megírtam, azok nem a katqnák ferdeségei. Értékes lélekanyag. Érdemes és kell is velük foglalkozni. Rajtuk, általuk épül fel a szebb magyar jövőendő.

Kedves Öcsémuramnak jó nekikészülődést kíván az

öreg karpaszományos Honvédelekész

JOHN SZÁRNYRAKELT . . .

Július 23-án kinn álltunk forró nyári napsugárban a budaörsi repülőtéren. Előttünk egy hatalmas, horogkeresztes, lengyelektől zsákmányolt amerikai utaszállítóba rakták be az útitáskákat. Johnnytól búcsúztunk. Öt évi magyarországi tartózkodás után visszaindult Amerikába. Mindíg vidám volt köztünk, de soha ily ragyogónak, sugárzóznak nem láttuk. Csak úgy kacagott belőle a jókedv. Az amerikai követség tisztviselői, családtagjai vették körül: csupa mosolygós, derűs tekintet. Ennél a búcsúzásnál nem lehetett sírvafakadni. Még utóljára is mindenkihez volt valami mókás szava!

Beszállás. John eltűnik a gép belsejében. A keskeny ablakon át mégégy-szer látjuk vidám vonásait. Azután felbűg a motor, forogni kezd a légcsavar s hatalmas lendülettel ível magasba a gép. Fínom félkörít ír le a város felett, s nyílegyenesen veszi útját Dél felé.

Istambulig utazott repülőgépen, onnan vonattal indult tovább Indián át a san franciskói partok felé. Hazaérkezett-e, nem tudjuk. Az amerikai követ-ségen sem tudnak róla.

Istambullból érkezett utolsó üdvözlete egyik társunkhoz:

Kedves X.

De kár, hogy te nem olvadsz itt velem! Meleg van! A város koszos, de misztikus. Minden szép, piszkos, drága és meleg!

Szeretettel öleli az összes központi katonákat veled együtt

Johnny.

Leventeparancsnokképző táborban, Tápiószőlőn, augusztus 1—21-ig hárman vettek részt: Kubinyi György, Sereghy László és Timkó Mihály. Igen jól viselkedtek — saját bevallásuk szerint — s a táborvezető katonatisztek nem akarták elhinni róluk, hogy papok (a „strammság” miatt!), csak mikor a tábor végén ismét felvették a reverendát. Tanárok és tanítók az ország különböző részeiből több mint 200-an voltak; papok 15-en: 2 jezsuita, 2 bencés, 3 ciszterci, 3 ferences, 4 világi és egy református lelkész, a jezsuita páterek lakótársa. Centralisták a fentebb említett fiatalokon kívül: Tóth József prefektus úr Egerből, Dombos Fülöp. Budapestről és Poroszlai Valérián Esztergomból. Fényképeik közül a legbarátságosabbat közöljük.

HIREK A SZEMINÁRIUMBÓL

Kegyelmekben gazdag és áldásos újesztendőt kíván a Centralista minden olvasójának!

Lelkigyakorlatok. Október 25-én kezdődött a lélekcsizolás a szentelendők részére, Spirituális Úr szakavatott irányítása mellett. Az egész közösség számára P. Varga László S. J. október 29-én kezdte meg a lelkigyakorlatot. Az alaprakás és szilárdítás nagyszerű napjai voltak. Felkészülés a legveritéksebb munkára, fegyverfénnyesítés. A leendő athleta Christi-k fegyvergyakorlatát szolgálta a szent exercitium. Megláttuk az ateokrácia sötét hatalmát, de megláttuk Krisztus dicsőséges uralmát egyének és közösségek életében és ennek papi szolgálatára kaptunk szép, nagy ösztönzéseket. Isten kegyelme érlelje bennünk szép természé az elvetett magvakat!

Minden hó első csütörtökén este 7 órai kezdettel az Egyetemi-templomban dr. Péterffy Gedeon egyetemi lelkész konferenciabeszédet mond. Másnap, első-pénteken 8—9-ig szentóra van, melyen mindannyian részt veszünk. Az elmélkedési pontokat dr. Erdey Ferenc spirituális úr adja.

Oremus pro fratribus nostris in vinea Domini laborantibus... — imádkozzuk minden reggel a kápolnában. Ugyanakkor válaszként centralisták az Úr szőlőjében centralista imaszándékra mutatnak be szentmisét. Csak néhány napon nincsen szentmise a centralista családeért. Töltsünk be minden őr, és ne feledkezzünk meg a vállalt CISZ szentmisékről!

Mindenki szacellánus — egy hétig. Tavaly egyik liturgika órán merült fel az a gondolat, hogy jó volna, ha mindenki gyakorolná a szacellánusi teendőket. Az idén aztán hármassal mindenkire rákerül a sor, kivéve a nagyobb rendek birtokosait. Feltétlenül szép eredménye az lesz, hogy az Úr házában szépségéről kényesen gondoskodunk később is.

A görög énekkar idén is Bubnó László III. é. eperjesi vezetésével működik. A tagok száma húsz. Az októberi katolikus nagygyűlésen tartott úniós díszgyűlésen énekkari betétekkel szerepelt. A múlt év folyamán megindult rádiós misék folytatásaként ebben az évben két rádiós misét énekelt a kar. Ezek az éneklések új kezdeményezést és fordulatot jelentenek a magyarnyelvű görög liturgia díszítésében. Eddig példáján három énekkar alakult az országban.

Zenekarunk új vezetője Hergenröder Miklós II. é. pécsi. A zenészek száma tizennégy. A MEI megnyitógyűlésén a karnagy pályanyertes művét: a 23. zsoltár zenei feldolgozását adták elő a görög énekkar közreműködésével; a Széchenyi emlékgyűlésen Erkel: Bánk bán című dalműve egyes részleteit játszották el. Mikulás-estén pedig szórakoztató műsorral szerepeltek.

Messzi Oroszországból... A Centralista szerkesztőségébe lap érkezett: Feri bácsi írt, templomunk mintasekrestyése. Örömmel olvastuk fel a messziről jött sorokat; Isten áldása kísérje bajtársaival együtt az orosz földön! — Feri bácsi távollétében kispapok látják el tisztét dicséretreméltó buzgósággal.

Scis illos esse dignos... A szentelések idén két részben történtek. A tonzúrárt és a kisebb rendeket október 31-én adta fel a kápolnában dr. Madarász István kassai püspök úr. Másnap, mindenszentek ünnepén az Egyetemi-templomban szubdiakónusokat és presbytereket szentelt a megyéspüspök úr.

Tonzúrárt kaptak: Knapp Iván III. é. kalocsai, Papp Ferenc III. é. szatmári, Salomváry György III. é. kassai, Bebesi József II. é. székesfehérvári, Bezák Miklós II. é. esztergomi, Békési Sándor II. é. egri, Bélafalvy Imre II. é. székesfehérvári, Budur Antal II. é. csanádi, Földvári Imre II. é.

veszprémi, Hergenróder Miklós II. é. pécsi, Hubert János II. é. győri, Miklós Antal II. é. esztergomi, Nagy János II. é. esztergomi, Nagy Tamás II. é. kassai, Nezbajló György II. é. szatmári, Soós József II. é. veszprémi, Szendi József II. é. székesfehérvári, Urbán László II. é. szombathelyi, Zsíros László II. é. váci. — Kisebb rendeket kaptak: Pereszlényi László IV. é. rozsnói, Petró Sándor IV. é. váci, Szepes Alfréd IV. é. O. S. B., Bálint József III. é. váci, Csiszér Ferenc III. é. esztergomi, Forró Sándor III. é. esztergomi, Gyurácz Ferenc III. é. győri, Kassai István III. é. székesfehérvári, Kézai József III. é. esztergomi, Knapp Iván III. é. kalocsai, Lengyel Ferenc III. é. esztergomi, Luncz György III. é. esztergomi, Pataki Kornél III. é. csanádi, Salomváry György III. é. kassai, Szuchy Róbert III. é. egri.

Alszerpapok: Juhari Gábor V. é. szatmári, Koncz Lajos V. é. rozsnói, Malák Nándor V. é. esztergomi, Papp Imre V. é. kalocsai.

Aldozópapok: Balogh István VI. é. kassai, Galambos Ferenc VI. é. pécsi, Iványi Sándor VI. é. egri, Kubinyi György VI. é. veszprémi, Szalay Miklós VI. é. veszprémi, Várkonyi Imre VI. é. kalocsai. — „Salvos fac servos tuos!”

Névváltoztatás. Miskovits László IV. é. rozsnói nevét belügyminiszteri engedéllyel Pereszlényire változtatta.

Halottak napján fiúfi kegyelettel koszorút helyeztünk el Tóth Tihamér és Ernszt Sándor — a szeminárium elhúnyt rektorainak sírjára.

Tóth Tihamér püspök hirtelen halálával nem szűnt meg műveinek futótűz gyorsaságú terjedése. Ma már alig van a földnek olyan része, ahol ne olvasnák Tóth Tihamér evangéliumot lehelő, a mai lélekhez szinte varázserővel szóló könyveit. A MEI mint Tihamér püspök szellemi hagyatékának örököse, minden alkalmat megragad, hogy a munkák minél szélesebb körben ismertekké váljanak. — Szeptember óta kértek engedélyt Tóth Tihamér ifjúsági műveinek annamita fordítására. Jelenleg négy kötet for-

dítása van folyamatban spanyol nyelvre: Krisztus Király, Hiszek egy Istenben, Hiszek Jézus Krisztusban, Keresztény házasság. A szlovén nyelvű fordítások kiadásának ügye szintén megindult már. Engedélyt adtunk arra, hogy a Dohányzol és Ne igyál című kötetek szlovák nyelven is megjelenhessenek. — A magyar katolicizmus nagy alakja halála után is hirdeti a legkülönbözőbb népeknek Krisztus világosságát!

Rómában gyülekeznek — a centralisták. Dr. Kopcsányi Miklós tavaly egyedül képviselt bennünket. Az idén újabb küldöttek indultak dr. Hegyi László, Kováts Erazmus, dr. Miklós István és dr. Nyitrai Ferenc személyében.

Papnövendékek tisztikara: főduktor: Iványi Sándor VI. é. egri; cantus magister: Rózsahegyi György IV. é. kalocsai; orgonista: Vági László V. é. váci; asszisztencia magiszterek: Kubinyi György VI. é. veszprémi, Malák Nándor V. é. esztergomi, Csatlós Ferenc IV. é. esztergomi; duktorok: az első éveseknél: Pordán László IV. é. esztergomi, Hubert János II. é. győri; a másodéveseknél: Timkó Mihály V. é. hajdúdorogi, Békési Sándor II. é. egri; könyvtáros: Baumgartner Oros V. é. O. S. B.; szacellánusok: Pordán László IV. é. esztergomi, Lengyel Ferenc III. é. esztergomi, Földvári Imre II. é. veszprémi; eleemosynarius domus: Jávör Egon VI. é. O. S. B.; samaritanus domus: Juhari Gábor V. é. szatmári; tabellarius: Szablya Miklós IV. é. veszprémi; bidellusok: VI. év: Sereghy László munkácsi, V. év: Vági László váci, IV. év: Major Kálmán veszprémi; III. év: Forró Sándor esztergomi; II. év: Földvári Imre; I. év: Varsányi Vilmos kalocsai. Missziós ügyek intézője: Forró Sándor III. é. esztergomi; missziós boltosok: Csiszér Ferenc III. é. esztergomi és Nagy János II. é. esztergomi; műszaki duktor Szokolay Antal esztergomi.

A MAGYAR ISKOLA ÉLETE

Katolikus és magyar érdek egyaránt, hogy a magyar élet irányításában és a magyar hivatás betöltésében az Egyház érdekei és értékei minél jelentősebb szerephez jussanak, mert a világgégés vallási válságában, erkölcsi züllésében, társadalmi bomlásában és gazdasági mélypontjában az Egyház hirdeti rendíthetetlenül Krisztus vallását, az Egyház őrzi az erény és bűn világos kritériumát, az Egyház kötelez közösséget éltető kötelelességteljesítésre, az Egyház követeli az önérdeket védő önzés helyett az önzetlen áldozatkészséget, röviden: az értékek általános lábbaltiprásában az Egyház védi egyedül a lelkiismereti felelősség hirdetésével mindazt, ami vallás, ami erkölcs, ami közjó, ami éltető érték. Nyilvánvaló, hogy ennek az Egyháznak érdekei és értékei egyúttal a magyarságot is megemelik. Ezért évi munkatervünket úgy állítottuk össze, hogy általa — hacsak némileg is — a magyar élet irányításában és a magyar hivatás betöltésében az egyházi érdekek és értékek döntőbbek legyenek. Így a magyarság katolikus életének és hivatástudatának felfokozásával akar szerény áldozatot hozni — évi jelszava szerint — „a Magyar Iskola Isten Országáért.”

*

Mit tettünk eddig a magyar katolikus élet és hivatástudat terén? I. *Magyar katolikus élet.* Másképp: Katolikus Akció. Önmagunk és feladataink helyes megismeréséhez (ez minden akció eredményességének feltétele) segített hozzá P. Varga László S. J. rendkívül érdekes előadása a papi karakterológia és ezzel kapcsolatban a mai sajátos feladatok köréből.

Közvetlenül érintenek bennünket az ifjúsági feladatok. Ezekbe egyrészt a Katolikus Diákszövetség, másrészt a Levente közvetítésével kapcsolódtunk be.

Ma, amikor a meglévő és erősen világnézeti jellegű diákkeretek nehezen tekinthetik magukat bebiztosítottaknak, különös gondot kell fordítanunk arra, hogy a létjogosultság bizonyítékai valóban súlyosak legyenek. Ezért szorosabb kapcsolatba léptünk a KDSz-szel és ennek keretébe igyekeztünk bevonni minden Irodalmi Iskolát. KDSz tagként vettünk részt az A. C. által rendezett megbeszélésen, ahol alkalmunk nyílt az A. C.-vel szemben fennálló szerény kívánságaink és észrevételeink kifejezésére. Rendkívüli gyűlés keretében hallgattuk meg a KDSz elnökének, dr. Reichart Györgynek komoly felhívását és terveit.

A Leventéről más helyen részletesen beszámolunk. Itt csak azt említjük, hogy a Levente Központ kért bennünket, legyünk segítségükre a kiképzési anyag erkölcsi, vallási és világnézeti tételeinek kidolgozásában. A MEI örömmel vállalta a feladatot, mert ez kedvező alkalom volt a régi tagsági dolgozatok felújítására is. 34 tételt dolgoztunk ki vázlat-szerűen és míg megfelelőbbre nem lehet támaszkodni, a Központ ezeket küldi szét az egyes szakaszokhoz. A munkák jutalmazására 200 pengőt fordítottunk.

XI. Pius pápa körlevelére támaszkodva az A. C. nagy lendülettel igyekszik kihasználni a film értékeit és nemesíteni azt. Részben e program, részben tőkebefektetés, részben látókörtágítás vezetett ben-

nünket, mikor megvettük keskeny-hangosfilmvetítő berendezésünket. A mai élet legelterjedtebb művészeti és szórakozási ágával úgy vesszük fel a hívek irányítása érdekében a közelebbi kapcsolatot, hogy a film erkölcsi és esztétikai alapvető kérdéseivel megismerkedünk (ide illett be dr. Péterffy Gedeon egyetemi lelkész, A. C. filmkritikus előadása!), az év folyamán egy-két — az A. C. által kifogástalan jó filmnek minősített — darabot megjegyzések kísérete mellett bemutatunk és néha a szabadidőben egy-egy ismeretterjesztő filmet is lepergetünk.

II. *Magyar katolikus hivatás.* A történelmi helyzet az évszázados magyar hivatást: az únió ügyéért fáradó közreműködést erősen előtérbe állította.

Évi kiadványunkat az úniós kérdés szolgálatába állítottuk. A gerlevei bencés apátság kiadásában megjelenő úniós sorozat két kötetét akarjuk magyarra fordítani. Az egyik fordítása elkészült s amint megkapjuk a szerzők engedélyét jóváhagyó írást, a dicséret mű magyarul is hozzáférhető lesz.

Első rendes gyűlésünket is az únió gondolatának szenteltük.

*

III. A mai étellel és hivatással való foglalkozás mellett visszatértünk a távol- és közelmúltba is: gyűlést tartottunk a magyar barokk katolikus életéről és díszgyűlésen emlékeztünk meg a leghívebb magyar: gróf Széchenyi István születésének százötvenedik évfordulójáról.

Október 12-én nyári katonaemlékeinket elevenítettük fel.

A papszentelés kegyelmeire szintén külön gyűlésen emlékeztünk vissza.

„CISZ”

Havadi Ferenc	VIII. 13.	Balogh István	VII. 5.
Dr. Papp Antal	VI. 6.	Galambos Ferenc	VII. 7.
Cselényi István	VI. 6.	Iványi Sándor	VII. 18.
Ortutay Elemér	VI. 8.	Jávor Egon	VII. 19.
Dr. Csoba János	VI. 9.	Kubinyi György	XII. 21.
Donka János	VI. 10.	Szalay Miklós	VIII. 2.
Dr. Mester István	VI. 13.	Unger Béla	VIII. 5.
Lasánszky Gyula	VI. 15.	Várkonyi Imre	VIII. 6.

HALOTTAINK

Aronffy Ferenc volt lazarista tartományfőnök, Szob.

Branzeu János plébános, Nagynyulas.

Gerebenics Sándor ny. plébános, Rábapordány.

R. I. P.

C S E R K É S Z K R Ó N I K A

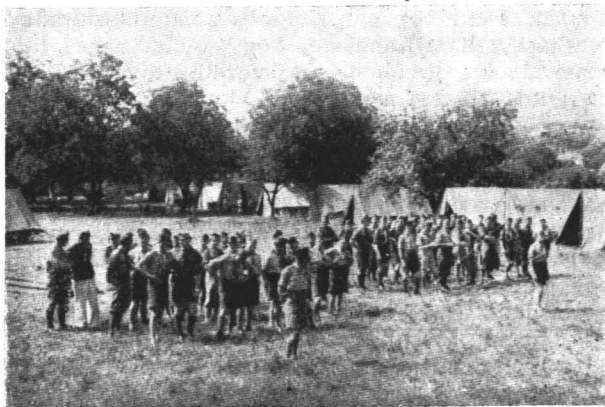
A krónikás forgatja krónikája lapjait és ezeknek tükrében figyeli csapatának életét... A lapok peregnék: elérkezünk a múlt tanév zárógyűléséhez. „Mi lesz a nyáron?” — kérdeztük aggódva. A választ hamarosan megkaptuk: „Nem lesz önálló tábora a csapatnak, hiszen nagyon nehéz időköt élünk. Viszont minden cserkész igyekezni fog egész lélekkel jó munkát végezni a vakációban is. 32-en vizitistképző, 4-en pedig rajtisttiképző táborba mennek...”

Azóta az elmúlt események körvonalai élesebben rajzolódnak ki, végézőnk tehát egy kis lelkiismeretvizsgálatot, megvalósítottuk-e a terveket úgy, ahogy akartuk? Arról persze senki sem tehet, hogy a 32 jelentkezőből csak 24 jutott el a vizitáborba. Nyolcan ugyanis közben katonaruhát öltöttek, így aztán nekik nem volt alkalmuk megismerni a szentendrei tábor „gyönyörűségét”. Hanem a maradék 24 becsülettel megállta a sarat! Nézzük csak, hogyan emlékezett meg a krónikás ama 12 nagy napról: „... megtanultuk, hogy kell beverni iszkába-szeget, mi az a színléc, volt szó limányról, sarkantyúról, volt kajakozás (esetleg vízbefordulás) és mindennap tizóráira egy keménytojás... Megtudtuk, mi a vágó-evező, kormány-evező, szapoly és... Uram bocsá... még csáklázni is... szerettünk volna megtanulni... Volt viziportya Visegrádra. Itt tapasztaltuk, mi az, ha a csónak sarkantyúra fut és öt percig egy helyen áll, jóllehet hat evezős majdnem vízbe esik a nagy erőfeszítéstől... Tartottunk éjtszakai portyát is. A baj csupán az volt, hogy akkor jártunk mindig csalánok között, mikor el kellett hasalni. Másnap reggelre egész arcunk feldagadt. De se baj, azért a napok gyorsan mentek és egyszercsak azt vettük észre, hogy itt a táborbontás, mi pedig vizivezetők vagyunk...”

Ezen a táboron szerezték meg vizivezetői, valamint csapat-, illetőleg rajtiszti képesítésüket: Kubinyi György, Mogyorósi László, Sereghy László VI. é., Begya Tibor, Rózsahegyi György, Szablya Miklós, Szepes Alfréd, Szokolay Antal IV. é., Bubnó László, Gyurácz Ferenc, Kézai József, Knapp Iván, Luncz György, Pataki Kornél, Petrássevich István, Salomváry György, Szuchy Róbert III. é., Barnicska Péter, Békési Sándor, Nagy János, Nagy Tamás, Nezbajló György, Soós József, Urbán László és Zsiros László II. évesek.

Négy cserkésztestvérünk pedig Koszter atya táborában lett rajtisztté: Koncz Lajos, Malák Nándor V. é., Csatlós Ferenc IV. é., és Hubert János II. é.

Ennyit a nyárról! Az idő kereke fordult, ránk köszöntött az ősz. Bevonultunk a szemináriumba és alig telt el pár nap, a csapat máris megkezdte új esztendejét. Ússük fel a krónikát, mik is voltak az alakuló gyűlés gondolatai: „A zúrvaros idő, melyben élünk, ma mindent el-

nyeléssel fenyeget. Ebben a forogó korszakban csak az az intézmény nyer további létjogosoltságot, amelyet kemény, szilárd talajra építettek. A változó idők mindenütt változásokat eszközölnek és ezek alól nem lehet kivétel a cserkészlet sem. Mik lesznek a változások, még nem tudjuk. Egyet azonban tudunk: a cserkészletnek meg kell maradnia, mert építői szilárd talajon vetették meg alapjait!"

Ismét fordult egyet az idő kereke és jött egy nap, amikor el kellett búcsúznunk Ijjas atyától, szeretett parancsnokunktól. Főpásztora a Délvidékre rendelte. Ő pedig ment tétovázás nélkül, cserkészlélekkel új állomáshelyére. Neki köszönhetjük, hogy mindenki előtt megbecsültté lettünk, ő tett dolgos, munkát kedvelő csapatá bennünket. Hálásak vagyunk mindezért és nem felejtjük el! Kispap-cserkészei imádkoznak érte, hogy továbbra is mindig „jó munkát” végezzen...

A parancsnoki hidon megtörtént a váltás. Ijjas atya helyét új prefektusunk, dr. Papp Antal foglalta el. Alig van közöttünk egy hónapja és máris sokat merítettünk rokonszenves, férfias egyéniségéből. Hisszük, hogy irányítása mellett a csapat tovább emelkedik szép ívelésű pályáján.

A leventemunkáról sem feledkezhet meg a krónikás, hiszen nálunk a cserkészlettel karöltve működik. A leventerajok megfelelnek a cserkész-őrsök beosztásának, az őrsvezetők lettek rajparancsnokok, sőt a gyakorlati anyagot is részben az őrsöktől veszik át a rajok. Szóval: büszkék lehetünk, hogy ilyen sokban vagyunk segítségére a leventének!

Eddig igyekeztünk általános képet adni a csapat életéről, most pedig megkérdezzük a vezetőket, hogyan folyik az őrsi munka.

Kezdjük az *ujoncoknál*. „A szeminárium régi növendékei az idej elején is nagy érdeklődéssel figyelték az új elsőveveseket. Hamarosan megállapították: Na, ez stramm kurzus lesz! — E kijelentést kiváltó megnyilatkozások közül joggal említhetjük elsőnek azt, hogy mindjárt az év elején mindnyájan önként jelentkeztek cserkésznek. Heten közülük most kezdik csak a cserkészletet, így ők lettek az ujoncős tagjai. Célunk a cserkészpróbák anyagának elsajátítása. Az eddig elvégzett munka helyességét biztosítja az a tény, hogy mire e sorok a CENTRALISTA olvasóinak kezébe kerülnek, már egy próbán — reméljük sikeresen — „túl leszünk”. Egy nagy szempontot mindig szem előtt tartunk: minimális elméletet és maximális gyakorlatot! Ennek megfelelően jártunk el eddig és fogunk eljárni kirándulások igénybevitelével a jövőben is.”

Nézzük meg a továbbképző őrsöket. Az egyikben a fiatalabbja, a másikban a korosabbak gyűltek össze. Megállunk az első előtt és várjuk a jelentést: „Szigorú feladatul tűztük ki magunknak: komoly munkával előkészülni a nyári tiszttáborokra. Különös gondot fordítunk kiképzésünkben az eredeti cserkészszellem átélésére, hogy a mai nehéz időkben megőrizhessük, megerősítsük s a jövőben, mint vezetők továbbadhassuk e minden téren bevált önkéntes ifjúsági mozgalmat. Munkánk párhuzamos: elméleti és gyakorlati.”

Gyerünk a másik továbbképző őrshez. Ezek, mint említettük, a komolyabb elemek közül verődtek össze. Már a nevük is mutatja ezt: „Mi volnánk a „bivalyok”. Nevünk úgy keletkezett, mint a népdal. Nem tudjuk, kitől, honnan, csak azt, hogy mikor. Október egyik délutánján a Sas-hegy oldalában a Vércse-utca mellett. Találgattuk, mi legyen a nevünk és egyszer csak megállapodtunk: jó lesz a „bivaly”. Célkitűzésünk most már az, hogy nevünkhez méltó tetteket vigyünk végbe. Mindent a szabadban és mindent gyakorlatilag!”

Ezután lássuk az *Igriceket*. „Az Igric-őrs alkalomszerűen alakult meg — szilveszteri vidám est szereplőiből — s működése most is alkalomszerű.

A papreguták katonai élményeit ismertető előadást vidám tábori nótákkal élénkítettük. Más alkalommal poros, évszázados lapokról héber

abc-t próbáltunk elénekelni más istenfélő, barokk melódiákkal együtt. Még a hangos híradóval is felvesszük a versenyt s szünetekben — fájdalom, a személyeskedést sem kerülve el — intim hírekkel és tanulságos, okító reklámokkal és felhívásokkal igyekszünk tágítani a centralisták ismeretkörét. A levanteórák vig nótázásaiban teljes és hatalmas felkészültséggel veszünk részt. Lelkesebb őrsi tagok még az első év Mikulás-gondjait is próbálták enyhíteni.

A jövőben megvalósítandó tervek közül kiemelkedik az ideai Szilveszterest, amit a tradíciókhoz híven, erősen készülődve igyekszünk jó munkával megrendezni és előadni."

Lám, az igricek a jövőre vonatkozólag eléggé szűkszavúak, dehát ezt meg lehet bocsátani nekik, hiszen mesterségükkel jár. Mi lenne, ha jóelőre kifecsegnék tréfáikat...

Sokszor mondják, hogy a kispapok nem tudnak sportolni! Ezt a megállapítást élénken cáfolja a *Sport-órs* működése.

„Órsünk az idén egy különleges feladatkörrel gazdagodott: felügyelni a folyamerők parancsnokával egyetemben az evezés szabályos, rendes lebonyolítására.

Egyébként minden téren igyekszünk méltók maradni az órs eddigi működési színvonalához. Futballban már van bátorságunk kiállni egész komoly ellenfelekkel (Szent Imre-kollégium, piaristák), és bizony nem is maradunk szegényben. A tenisz egyre nagyobb tért hódít közöttünk. Most pedig a tél korai beköszöntése miatt már kezdünk készülni a téli sportokra is. Sőt a korcsolyapályán is szeretnénk megmutatni, hogy tudunk valamit."

Következik a *Zene-órs*. Ők már igen sok kellemes percet szereztek mindnyájunknak. De hagyjuk szóhoz jutni az órsvezetőt: „Több kiváló zenészünk eltávóazása folytán némi nehézségekkel, mégis a régi lendülettel fogtunk hozzá a zenekar újjászervezéséhez. Minden héten tartunk próbát."

Na és kik ezek a sok vihart látott, öreg gyerekek itt a végén? Ez az „*Öreg-órs*". Vezetőjük, aki bizony majdnem hogy szegénybe hozza az órs nevét, a következőkben nyilatkozik: „Mi vagyunk azok, akik mindenholnan kimaradtunk. Nem mintha használhatatlanok lennénk, hiszen mindnyájan tisztak vagyunk és kivettük már részünket sok cserkészmunkából, hanem mert tényleg „öregék" vagyunk és elfoglaltságaink nem engedélyeznek számunkra annyi időt, hogy tényleges szerepeket vállaljunk. De azért ne higgye senki, hogy nem végzünk jó munkát! Órsi összejöveteleinken igyekszünk felújítani az esetleg feledésbe ment cserkészismereteket és különös figyelemmel tanulmányozzuk a csapatszervezés és vezetés problémáját. Maholnap kimegyünk az Úr szállójébe és ott erre nagy szükségünk lehet!"

Az „öregék" mellett áll egyedül a folyamerők parancsnoka. Szóltassuk meg őt is: „Törekszünk az elméleti és gyakorlati kiképzés és tudás tökéletesítésére. Célunk: magyaránú kihasználása a helyzetadta lehetőségeknek. Időjárás és főleg időhiány nehézségeit legyőzve hetenként két-három alkalmas napon 4—6 ember látogatta a csónakházat. Nagyobb túra a túranapló feljegyzései szerint nem volt, ennek egyik jelentős oka a csepeli Duna-ág viszonylagos zártsága. A csónakok gyakori és erős használatát legjobban és legfájdalmasabban bizonyítja azok jelenlegi állapota. Javításukat, mihelyt a megfelelő anyagi eszközöket elő tudjuk teremteni, azonnal megkezdjük."

Igy dolgoznak az órsók, így végzik a „jó munkát". Adja Isten, hogy a jó munkának jó gyümölcsei is legyenek!

Krónikás

A LEGNAGYOBB ÉS LEGHIVEBB MAGYAR

gróf Széchenyi István százötvenedik születésnapját az egész magyarság ünnepelte. A ma magyar nemzedékeit az ünneplés felszólítja, hogy felismerjék benne népünk legnagyobb megújítóját, hogy fényért, utakért járuljanak szelleméhez és lemérjék a jelen helyzetet, a nagy lelkiismeret kardéles szavánál. A Magyar Iskola is beáll az ünneplők közé. Nemcsak Iskolánk tiszta magyar jellege miatt, hanem azért is, mert a múlt században, a széchenyi reformkorban termékeny talaja volt a nagy újtó tanításának. Ezt bizonyítják azok a levelek is, melyeket Széchenyi Iskolánkhoz intézett. Az akkori Magyar Iskola évről-évre megküldte kiadványait Széchenyi Istvánnak, ő pedig levelében fejezte ki azokért köszönetét. Széchenyi a Magyar Iskola jelen nemzedékének is fokozott Nemzetiség és Közértelmiség szolgálatot ír elő: a katolikum, magyarság és kultúra nagy szolgálatát. E munka áldozatos felfokozására emlékeztessen bennünket mindig ez a két levél!

Igentisztelt Honfitársaim!

Folyó évi munkátaik kötetét, mellyel múlt hónap 18-án költ igen becses levelük kíséretében engem ajándékol meg, tisztelni érdemesnek tartának, különös örömmel vettem és olvastam. Méltán örvendezhet a haza is, melly serdülő vallásszolgáiban századunkhoz illő oly mívelt keresztényeket s hű honpolgárokat szerencsés bírhatni, minőket e nagyérdemű Iskola tagjai, hozzám intézett soraikban nyilvánított nézeteik, s hont ölelő szeretettel teljes érzelmeik bizonyítják. Az Egek Ura áldja s tartsa meg állandóan Önöket nemzetünk közboldogságát s díszét szomjazó nemes törekvéseikben. Személyem iránt mutatott szíves hajlandóságukért pedig fogadják, kérem, ezennel legforróbb hálámat, mellyel hazafiúi emlékükből továbbá is ajánlott maradok

A Nagycécsi Iskola Tagjainak

hű polgártárs
gróf Széchenyi István
Lest Julia 15^{ik} 1837

Két évvel később írt levelében a következőket olvassuk:

...Hála Önöknek szeretett hazánk nevében! azon állhatatos buzgalomért, mellyel nemzetünk ügyét az ember legmagasabb érdekével kötve össze, a szent vallás és édes honi nyelvünk kölcsönös javára legbiztosabb sikert eszközölhető egyházi körökben igyekeznek előmozdítani. Isten segítse és virágoztassa ezen honi papságunk díszére való egyesületet..."

A jelen tanév elején kettős öröm köszöntött bennünket az egyetemen.

Dr. Schütz Antal professor úr a jó Isten kegyelméből felépült súlyos betegségéből, a tanári, folyton csak adni akaró szeretet visszahozta őt közénk, hogy újra gazdagítsa géniuszának kincseiből a jövődő papjainak lelki és szellemi erejét. — A „Centralista” a jó Isten bőséges kegyelmét és áldását kéri a szeretett professor további munkájára, amit oly lelkesedéssel és fáradhatatlansággal újratekintett a mi örömünkre.

Őszinte örömünknek adunk kifejezést, amidőn a „Centralista” útján is köszöntésünket továbbítjuk dr. Ibrányi Ferenc professor úr, az erkölcstudományi tanszék eddigi ny. rendkívüli tanáranak ny. rendes tanárrá történt kinevezése alkalmából. — Adja az Úr áldását munkájára, melyet nagy felkészültségével néhány éve kezdett itt közöttünk, hogy mindjobban kiépüljön az az új út, melyen ő halad!

DOKTORRÁAVATÁS.

Lelkesedéssel és nagy akarással végzett munka eredménye volt a múlt tanév végén a kiváló laurea szigorlatok után elnyert doktori címek oly szép sorozata, melyre eddig még nem volt példa a hittudományi karon.

Új rendszer szerint: Csoba János, Hegyi László, Mester István, Miklós István, Németh László, Nyitrai Ferenc, Rojkovich István, Zakar András, Bacsóka Béla, Dér Iván és Gál Ferenc.

Régi rendszer szerint: Bán Imre, Korlát Ferenc, Papp János és Sima János.

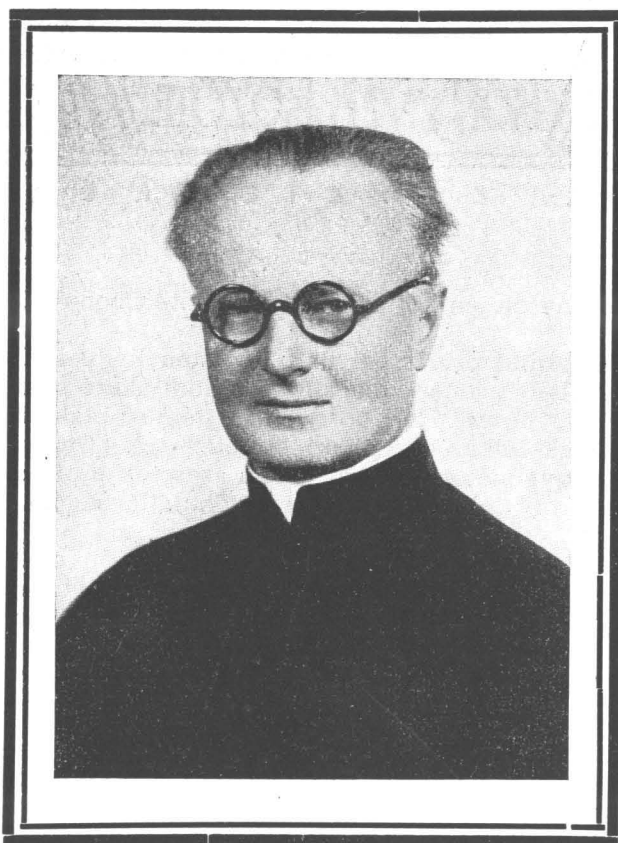
SZIGORLATOK.

Új rendszer szerint: *Baccalaureatus*: Baumgartner Oros, Juhari Gábor, Koncz Lajos, Malák Nándor, Timkó Mihály, Vági László és Rogoz György.

Licenciatus: Balogh István, Csobay Andor, Galambos Ferenc, Jávör Egon, Korcsinszky György, Kubinyi György, Sereghy László, Szalay Miklós, Szepesdi Ervin, Várkonyi Imre, Kováts Erazmus, Kovács Jenő, Léránt István és Simon Sándor.

Régi rendszer szerint: Bogdánffy Szilárd (mor.-past.), König Simon (mor.-past.), Ortutay Elemér (fund. és dogm.), Schmotzer Pál (fund. és dogm.).

Dr. Szabó Vendel tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halála folytán az apologetikai előadásokat helyettesítőleg dr. Ibrányi Ferenc professor úr tartja.

† DR. SZABÓ VENDEL

1882—1941

Nagy emberek halálában a gyász komorsága mellett mindig van valami felemelő, útmutató. Az emberi természet szorongását, szűklátókörűségét felülmúlja a hit sziklaszilárd meggyőződése, feltárja a beláthatatlan természetfölötti élet horizontját; az életkioltás nyomában keletkezett gyászos homályba az Apostol megnyugtató szavai visznek újra fényt: „Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi . . .!” — Ez a három mozzanat különösképen jellemvonása volt a szeretett mester és professzor életének, melynek kincseiből annyian részesültünk. Így lett a halál számára is nyereség!

Bonum certamen certavi — valóban jól harcolt! Az élet mindenkinek rejteget ebből, de neki hivatása páratlan egyéniségének acélos próbáját nyújtotta, — itt ismertük meg dönthetetlen szilárdságát, lelkének

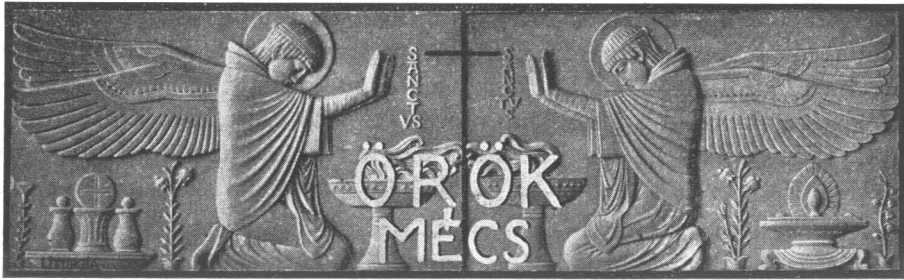
szikrázó erejét. Krisztus és Egyházának törhetetlen harcosa volt az igazi apologéta fényes elmeélével, megrendíthetetlen, mindig előrenéző határozottságával. Kemény, harcos jellemét magával hozta igazi magyarságával; ő az, akitől megtanulhattuk, miként bontakozhatik ki nemzeti adottságok keretein belül a katolikum csodás alakító ereje. Megérezhettünk nála valamit abból az ősi pázmányi magyar katolikumból. Megbecsülhetetlen érték ez, s itt mint egy újabb papi generáció lélekalakítója áll.

Cursum consummavi. — Hivatása, pályafutása az egyetemi katedra tanítói magaslatán fejeződött be, szinte innen ragadta el a Legfőbb Magister. Ennek a hivatásnak minden adottságának harmóniájában tökéletesen megfelelt. Ez az összhang tette lehetővé, hogy ne csak a magasságokban álló tudós professzor legyen, hanem lelki közvetlenségének megnyilatkozásaival neveljen is! Ebből a forrásból fakadt az a sokszor ugyan palástolt szeretet, amelyben növendékeinek része volt. Mindig csodáltuk nagy frissességét, logikájának vaskövetkezetességét és a problémák nagy tömkelegében annyszor megnyilatkozó biztos éleslátását. Krisztus igazságának fáradhatatlan és lelkes tanítómestere bevégezte pályafutását: tanított és nevelt, maga előtt tartva a Próféta szavát: „Akik igazságra tanítanak sokakat, fényleni fognak, mint a csillagok a végtelen öröklétig.”

Fidem servavi. — Ez volt éltetőereje, ebből a kristályforrásból nyert erőt gazdag és szép papi lelkülete. Megilletődve hallottuk kora reggeli szentmiséiben rendíthetetlen, felemelő erőteljességgel mondott Credoit; benne volt ezekben egész lelkülete, géniusának odaadó, készséges meghajlása az isteni és egyházi tekintély előtt. Ahányszor papi lelkületének gazdagságából egy parányit is juttatott nekünk, az alaphangot mindig ez adta meg. Egész életében uralkodott a férfias, kemény hit, átszötte a Sancta Mater Ecclesia megalkuvást nem ismerő és nem tűrő fiúi szeretete; — nem tudott más mértékről, csak ez lebegett szüntelen lelke előtt: sentire cum Ecclesia! Akik jól ismertük és szerettük, éreztük, hogy valóban ez biztatóan kapta meg lelkünket és ennek erejében tanultunk tőle az igazi férfias, kemény, diadalmas katolicizmusból.

A hálás és szerető tanítványok néma fejhajtással tisztelegnek mindig élő emléke előtt és hiszik, hogy örömmel várta az igazság honába az Úr őt, kinek élete az Apostol szavát hirdette:

Scio cui credidi et certus sum!

Írja: MARCZELL ATYA

Az esztergomi főegyházmegyei zsinat alatt elemi erővel rögződött elem a gondolat: az Egyház törhetetlen sziklának tudja magát, amelyen a poklok ereje sem vesz erőt. A bölcs előadó ajkán ugyanis úgy szólt a szó, mint azon a törhetetlen szolgálajakon, aki biztosan tudja, hogy minden határozat — bármilyen kicsinek látszik is, a világfergeteg förtelmei közepette — eleven indítója a papok és hívek mélyebb, örök vonatkozású lelki életének. Ott nem „az új világ születésének” problémája égett, hanem az igazi, az *örök világ szolgálata* izzott. A nemes együttes lelke pedig azt sugározta: *filii Dei convenerunt in unum*.

Kicsi káplánszoba drága lakóinak, a mi szemináriumunk tisztalelkű hajdani növendékeinek írom e sorokat és szeretném fülükbe sügni egyenként: fenséges hivatás, drága fiaim, ennek az Egyháznak szolgálójává magasztosulni! . . . Én jól tudom, hogy azok a csendes szobák igen gyakran hallják azt a zsinati gondolkodásból előtörő, imádkozó, töprengő kérdezősködést: *quid hoc ad aeternitatem?* — Hangzik ez akkor, amidőn az egyéni élet kerül kísértő hullámverésbe . . . cseng ez akkor, midőn a hívek érdekében születik sok-sok elmés elhatározás . . . Felzúg ez akkor is, amidőn a világ zaja harsonázva követelődzik az isteniékkal szemben . . . És a szerény szoba áldozatos Ürszolgája döntéseket hoz, indításokat tesz, életfokozásra indul és az Úr katonájaként *csak az örök értékek* munkássává szerényedik . . . Végül is jól tudja az Úr szolgáinak apraja és nagyja: aki alázkodó lélekkel *az egy szükséges* szorgalmazójává egyszerűsödik, az az örök élet világában az eget Urának trónusa körüli udvarlónak emelkedik . . .

Az esztergomi zsinat legmegindítóbb ténykedése az a befejezés volt, mellyel az egyedüli törvényhozó, a bíboros érsek az Úr oltárán nevével jegyezte és törvényerőre emelte a határozatokat.

Drága lakói a falvak és városok kis káplánszobáinak! A ti Uratokkal csendes magánosságban megszületett elhatározásaitokat sok nemes, az örök életre vonatkozót, a reggeli szentmisétekben erősíti meg az egyedüli és örök Törvényhozó.

Hogy pedig az imádkozás indította, az elmélkedés leszűrte és így magatok hozta szent élettörvényeket azután hűségesen követhessétek, azért naponta imádkozik a titeket — *fratres in vinea Domini laborantes* — most is nagyon szerető „alma mater”-etek.

K E G Y E L E M . . .

Sokszor mentem el előtte, sokszor néztem égnek meredő hatalmas vakolatlan épülettömbjére, vasrácsos ablakait sokszor figyeltem s hogy belül mit rejthet magában — arra soha nem gondoltam. Most megálltam óriási vaspántos kapuja előtt, hogy kilincset keressem, de ennek a kapunak még kilincse sincs. Ilyen nehéz bejutni egy börtön kapuján? Alig villant fel bennem a gondolat, mintha láthatatlan gép mozgatta volna meg a kapuóriást, kitérult az és engem elnyelt a titokzatos épület, — sok szerencsétlennek szabadságát elrabló börtöne, de nekem . . . az Úr szállója.

Az egyenruhás fegyveres őr szolgálatkészzen ugrik mellém és irányít a folyosók tömkelegében.

— Tessék, itt a kápolna. A szegény vasrácsos ablakú teremben csupán az egyszerű oltár jelzi, hogy kápolnában vagyok; a pislákoló örökmécses pedig, hogy rajtam kívül más is tartózkodik a kápolnában.

— Uram! — Te itt is? Ezekkel a szerencsétlenekkel is megosztod az életedet? Kétszeres fogoly lettél ebben a világtól elzárt épületben, a börtönlakók iránti szeretetednek foglya!

A betegeknek van szükségük orvosra, nem az egészségeseknek.

— De ugyan ki látogat meg elzárt magányodban? Ki viszonzza szeretedet? Ilyen egyedül, magánzárkában vagy és választott barátaid, a bűnösök, nem törődnek veled.

— Látogatóm ritkán akad, ilyen a börtön. De ha néha betéved hozzám valaki azok közül, akikért itt vagyok, kárpótol minden áldozatért.

Igy beszélgettem az Úrral, mikor nyílik a kápolna ajtaja. Nem tudom ki jött be, csendesen, óvatosan, mintha szunnyadó beteg lenne a szobában, figyelmesen rakja le bakancsa orrát a ropogó padlóra. Csíkos ruhájú rab áll mellettem. Sápadt, gyűrött arcából szeme lázas tüzesen fordul felém.

— Tisztelendő úr, győnni szeretnék.

Hát mégis van, aki felkeresi az orvost? Mégis jönnek gyógyulni vágyó lelkek?

„Dominus sit in corde tuo . . .” — és én, az Úr segédorvosa csodálkozva láttam, hogy ez a beteg már gyógyult, csak utókezelésre van szüksége.

Aztán jött a többi fogoly. Az isteni Orvosnál gyógyulást kerestek. Percek alatt élettragédiák peregtek le lelki szemem előtt. Vérző szívek tárultak fel előtte és én Mesterem parancsára minden fájó sebre irt raktam.

Minél tovább gyóntattam, annál inkább láttam, hogy a börtönkápolna csendes Lakója szívesen lakik ebben a zord épületben.

— Tisztelendő úr — éjjel nem tudok aludni és olyankor órák hosszat elimádkozgatók.

— Én csak a jó Istentől várok már ebben az életben mindent . . .

— Elhibáztam életemet, mert kihagytam belőle az Istent. De ha újból fogom kezdeni . . .

— Vallástalan voltam és azért engedte meg a jó Isten ezt a rettenetes bűnt is, hogy magához térítsen . . .

— Vasárnaponként gyónok és áldozok. Ez tartja bennem a lelket . . .

Ilyen nyilatkozatok után, két gyónás közt nem tudtam mást mondani a Mesternek: Uram, Te engem alaposan megleckéztettél. Megmutatod, hogy itt is van eredménye a Te csendes eucharisztikus életednek. A fájdalomban összetört szívek Feléd hajlanak.

De mást is engedett látnom a Mester. Öszülő, remegő kezű, átszellemlült, aszkéta arcú gyónó térdelt elém, hogy feltárja lelkét és gyógyulást nyerjen. Miután a feloldozást megadtam, pár szóval tudomásomra adja az egész intézet lelkipásztori képét: gyónó volt harmincnyolc, áldozó lesz ötvenkettő, régebben nem gyónó a foglyok közül három. Ezek közül az egyik halálraítélt, most van kegyelmi kérvénye folyamatban, a gyónásra nem lehet rábeszélni.

Vizsgálom a falfehér arcot, a megtört tekintetet, ideges száját és látom, hogy a börtön rab-apostola szól hozzám.

Később az intézet igazgatójától hallottam, hogy a börtön apostolát Galamb úrnak hívják. Kér, könyörög, rimánkodik, hogy társai könnyítsenek lelkük terhén. Beszél arról, hogy milyen megnyugvás Isten előtt nyugodt szívvel megállni. Hangoztatja, hogy a káromkodás fenyegetés az Ég felé és csak lelki nyugtalanságot okoz. Társai közt hihetetlen eredményt tud elérni. Mindenki hallgat szavára és Isten emberének tartják...

Ezt már akkor mondja az igazgató, mikor azzal a kéréssel fordulok hozzá, hogy vezettesse elő nekem a halálraíteltet, mert ha van is még ideje végső órájára előkészülni, jó, ha mielőbb könnyít lelke terhén. Az igazgató csak úgy vállalja a felelősséget, ha nem négy szemközt, hanem fegyveres fegyőr jelenlétében tárgyalok vele. Olyan rettenetesnek látszik a mi emberünk. Többszörös gyilkos. Arról szó sem lehet, hogy cellájában keressem fel. Kicsi termetű, zömök, sápadt, közömbös tekintetű gyilkos áll előttem. Majdnem megrettent. De nekem nem szabad megijednem. Az orvos nem félhet a beteg-től, a bíró a rabtól, a pap a bűnöstől.

— Mit akarnak velem? — mordult rám mérgesen.

— Szépen beszéljen, mert megbánja — inti rendre a fegyőr.

Megkérem a fegyőrt, hogy szépen menjen ki és hagyjon bennünket négy szemközt. Erre az én bűnös hívem elcsodálkozik:

— Hogy gondol ilyet?

— Mindenki fél tőlem!

— Én nem.

— No, és mit szólna hozzá, ha most megfojtanám? Nem az első lenne!

Nem tudom, eszelős vagy cinikus ez az ember, hátborzongató vigyorgásával?

— Remélem, hogy a mennyországba jutnék; — de maga hová kerülne, ha én lennék az erősebb?

Komoly tárgyalás indult meg, hogy melyikünk lehet erősebb. Ilyen mesziről próbáltam ismét lelki térre terelni a szót, de azonnal közbevág:

— Magával jól el lehetne beszélgetni, csak folyton a másvilágról ne papolna.

Jön a fegyőr, letelt a húsz perc. Eredmény semmi.

A következő vasárnap elsőnek a cinikus gyilkos jelentkezik nálam. Gyónni akar. Eltakartam az arcom, hogy ne vegye észre az arcomon kétoldalt legördülő könnyeket.

— Tisztelendő úr! — a jó Isten megsegített; kegyelmet kaptam — zokogja.

Tekintetem a tabernákulum fehérre festett deszkájára esik.

— Mester! hála Neked csendes apostoli munkádért. Örömd most nagy lehet, engedd, hogy osztozzék boldogságodban a — haszontalan szolgáló is.

Azóta igen kedvelem ezt a hatalmas, vakolatlan épületóriást.

N. L. lelkész

LEVITA NÁSZDALA

Az álmok álma beteljesült végre,

Édes olaj illata kezemen,

Kenet fényében fürdik a lélek,

Az Úr áldása örökre velem!

A láb, mely eddig botladozva járt csak,

Most már acélos léptekkel siet,

Hogy dús örömhírt vigyen mindazoknak,

Kiken az élet ütött bús sebet!

A homlok, amely gond-ráncokkal terhes,
Kisimult im' és rajta felragyog
Szent béke derűje, mit az Isten a
Választottaknak jutalmul adott.

Tüzes izsóppal megtisztítja ajkam,
Hogy zengjen rajta ékes nászi-dal,
S hogy megtudjátok: nyelvem már ezentúl
Kisebbet Nála sohse magasztal!

Mert az én dalom már: nem lány énekek!
Az én dalom: a jövő dala!
Hét kiáltásom: szeretet szava!
Az én dalom: a tisztaság dala!

Dalolok néktek: minden szenvedők:
Bénák, bicegők, vének és vakok;
Ha terhetek van, fáradt testvérim,
Mindent-mindent reám rakjatok!

Kiáltok néktek is, kis húgocskáim
S bátyáim, kik sokakat szerettek,
— De csak a testben, csók-vér-lakomákon —
S megtanítlak szeretni: csak egyet!

Dalolom, akik balgák, együgyűek
És nem tudják: a tudomány mit ér;
De tudnak hullatni igaz könnyeket,
Ha Krisztus arcán patakszik a vér!

Dalolok néktek, akik kalapáccsal,
Éles sarlókkal jöttök ellenem,
Boruljatok le s féljétek erőmet,
Mert a szeretet az én fegyverem!

Szól rólatok is, bölcsek és tudósok,
És mindeneknek szól ma énekem:
Párizsnak, Bécsnek, Moszkvának kiáltom:
Figyeljete, dalol a kegyelem!

Dalolok minden távolról jövőnek,
Dalolok kenyeret minden éhezőnek,
Dalolok anyáknak, kicsiny csecsemőknek,
Dalolok hitvesnek, tisztán szeretőknek!

Ó, jöjjetek hozzám, ölelni akarlak,
Bénákat, vakokat és minden testvérem;
Jövődő viharok ritmusa pezsdíti
Új akarásra muzsikáló vérem!

Lettem harangja, szózatoss hívása
Hívó világok toronyzenéjének!
Hirdetem egyre: szeretet hatalmát!
Hirdetem egyre: az izmos erő!
Hirdetem, hogy vár nászos ünnepére
Minket egy új, szebb, örök kikelet!

HORVÁTH MIKLÓS
(Budapest)

„... Nem tudom elhinni, hogy mi centralisták, akik négy, öt hat éven át éltünk együtt szeretetben, érdeklődtünk egymás ügye iránt, kikerülve a szemináriumból, érdektelenül haladnánk el egymásmellett.

A Centralista második számában bőven olvashatunk örömteli üdvözlő sorokat. A levélírók pedig nem is csak a maguk, hanem az egész centralista család nevében fejezték ki elismerésüket és köszönetüket a lap megindítóinak. „Örülünk mindannyian, mert lesz mód ezentúl arra, hogy az egymást érdeklő eseményeket, jelenségeket, megfigyeléseket, ötleteket, terveket, kérdéseket a Centralista hasábjain olvashatjuk; tudomást vehetünk egymásról, mélyíthetjük azokat a kapcsolatokat, melyek bennünket egy család testvéreivé tettek...” Ilyen hangokat hallottunk és hallunk ma is, ha a Centralistáról esik szó. De engedjétek meg, fiatal barátaim, és ti is, öregebb atyák (nálam idősebb ugyan kevés akad!), hogy a fentebb felelevenített örömmel és elismeréssel kapcsolatban néhány megjegyzést tegyek. Egyenesen megmondom: (hisz nekem, öreg centralistának tán mindenki megengedi!) már megint csak ajkunk dicsérte az életrevaló, kívánatos gondolatot és nemigen igyekeztünk tetteinkkel, helyesebben: írásaikkal, üzeneteinkkel hozzásegíteni a Centralistát az üdvös hivatás betöltéséhez!

Őszintén bevallom: én is azok közé tartoztam, akik dicsérték a lap elindítóit, de nem vettem magamnak annyi fáradságot, hogy többet tettem volna. De most, hogy öreg napjaimra gyakrabban vizsgálom lelkiismeretemet, hát eszembe jutott ez is. Annál a pontnál, hogy megtettem-e mindent, hogy a helyesnek tartott lépéseket — bármily ügyben — megtettem-e, vagy pedig magatartásom a vídi meliora tamen deteriora sequi volt. Mulasztásaimat azzal akarom némileg kipótolni, hogy felhívom a hosszú életen át hön szeretett centralista család fiait, fiatalokat és magamfajta öregebbeket is, hogy ne feledkezzünk meg arról, hogy a Centralistát dicsérő szavaink nyomán üzeneteket, meglátásokat, kérdésfeltevéseket és megválaszolásokat vár a centralista család. Ne várjunk arra, hogy fiatal öcséink, a Centralista összeállítói (csak végezzétek mindenkor nagy lelkesedéssel a lapocska szerkesztését, még akkor is, ha mi „kikerültek” cserben hagyunk időnként kissé benneteket, mert híreiteket mindig örömmel olvassuk és azért találtok ti is elég anyagot!) kérjenek, unszoljanak bennünket, hanem magunktól nyíljon meg ajkunk, oly közvetlenséggel, mint beszélgetnek egymással a családtagok. Mert bizony a családi körben nem szokták kéretni magukat azok, akiknek mondanivalói vannak, hanem mindent elmesélnek egymásnak. Vagy tán nincs mondanivalónk? Nekünk, akik az ország legkülönbözőbb helyein irányítjuk a lelkek életét, a legkülönbözőbb feladatokat kell megoldanunk, a legkülönbözőbb módon kell megvalósítanunk az isteni Mester utasításait: az euntes docete örök parancsát, mely nemcsak a szószéki és iskolai tanításra, hanem az élet iskolájában megélt tanításra is vonatkozik. Ne lenne hát nekünk egymás számára mondanivalónk? Meggyőződésem: mondanivalónk akad; az érdeklődés nem hiányzik; a kiváló eszköz: a Centralista rendelkezésünkre áll; csak bennünk lett úrrá a kényelemszeretet, mely arra vár, hogy mások láttassanak meg jelenségeket. Ne vegyétek rossznéven üzenetemet: vegyétek fel a kapcsolatot a Centralistával és ha csak néhány sorban is, hívjátok fel a figyelmet sok-sok jelenségre, mert nekünk centralista papoknak igen sok kötelességünk van egymással és a magyar katolicizmussal szemben!...”

*

Hálásan köszönjük és örömmel közöljük e sorokat, mert valóban mi is azt szeretnők, ha idősebb testvéreink gyakrabban szólnának a Centralistán keresztül a nagy családhoz, hiszen a mi híreink és beszámolóink csak kisebbik részét töltik be a Centralista hivatásának!

VÁLTOZÁSOK MUNKAKÖRBE ÉS CIMBE

Csanádi egyházmegye:

- Berkes László, hitoktató, Szeged. Móraváros.
Dr. Halász Pál, esperes, Szeged, Mag Béla, plébános, Marótanya.
Belváros. Solymós László, káplán, Kúnágota.
Havadi Ferenc, plébános, Medgyes- Dr. Szilas József, hittanár, Makó.
egyháza. Varga Mihály, káplán, Kevermes.
Inczédy László, plébános, Szeged,

Egri egyházmegye:

- Dr. Hetényi Gyula, érseki tanácsos, Dr. Mester István, káplán, Maklár.
plébános, rendszerinti esperes, Dr. Miklós Béla, káplán, Eger.
Maklár.

Esztergomi egyházmegye:

- Dr. Artner Edgár, egy. c. rk. tanár, marás, Esztergom.
Budapest, I., Farkasvölgyi-út 12 Dr. Ibrányi Ferenc, egyet. nyelv.
—14. rendes tanár, Budapest.
Dr. Boér Miklós, az esztergomi sze- László Gábor, a budapesti Szent
minárium valamennyi növendéké- István-gimnázium kinevezett hit-
nek prefektusa, Esztergom. tanára, Budapest.
Dr. Brückner József, az esztergomi Mihályfi Tibor, hitoktató, Budapest.
szeminárium rektori teendőinek Dr. Zakar András, primási szer-
végzésével megbízva, pápai ka- tartó, Esztergom.

Györi egyházmegye:

- Kováts Erazmus, ösztöndíjas, Ró- Tamási József, hittanár, Győr.
ma.

Hajdúdorogi egyházmegye:

- Dr. Bacsóka Béla, s. lelkész, Nyir- Dr. Hudáky Aladár, s. lelkész Deb-
adony. recen, Szent Anna-u. 53.
Cselényi István, püspöki iktató és Dr. Nagy Béla, lelkész, Nyirlugos.
levéltáros, Nyiregyháza. Pregun Dezső, s. lelkész, Fábian-
Dr. Csoba János, s. lelkész, Nyir- háza.
egyháza. Simon Sándor, s. lelkész, Hajdú-
Donka János, i. h. lelkész, Csegöd. dorog.
Fülep Miklós, szervező lelkész, Ro- Sója Miklós, rector in spiritualibus,
zsály, up. Gacsály. Hodász.

Kalocsai egyházmegye:

- Balla László, lelkész, Kalocsa, badságon, Róma, Via Giulia 1.
Szent Szív-Intézet. Mojzes Ferenc, hittanár, Baja.
Dr. Ijjas József, érseki biztos, Sza- Mojzes Péter, hittanár, prefektus,
badka. Szabadka.
Dr. Miklós István, tanulmányi sza- Poósz Antal, káplán, Újvidék.

Kassai egyházmegye:

- Dr. Fekete Géza, ny. plébános. Lasánszky Gyula, káplán, Bodrog-
Laczkó József, káplán, Abaúj- keresztúr.
szántó. Pálffy István, hitoktató, Kassa.

Dr. Pásztor Károly, plébános, Jánok.
Stumpf Mátyás, érseki tanácsos, irodaigazgató, Kassa.

Nagyvárad egyházmegye:

Fölföldy Béla, segédlelkész, Debreceen.
Kiss László, segédlelkész, Gyula.
Glaczk Miklós, p. kamarás, plébános, Gyula.
Zitzmann Ferenc, plébános, szentszéki bíró, Szilágycsek.

O. S. B.:

Dr. Kögl Szeverin, káplán, Zalaapáti.
Dr. Olaffson Placid, káplán, Győrszentiván.
Levárdy Rezső, ösztöndíjas, Róma, Via Giulia 1.
Dr. Polgár Vilmos, gimn. tanár, Pannonhalma.
Dr. Markos János, plébános, Győrszentiván.
Rezek Román, gimn. tanár, Kőszeg.
Sarlós Engelbert, gimn. tanár, Sopron.

Pécsi egyházmegye:

Dr. Hegyi László, ösztöndíjas, Róma.
Dr. Reining Vendel, adminisztrátor-plébános, Püspökszentlászló.
Dr. Nagy Ferenc, káplán, Nagydo-

Székesfehérvári egyházmegye:

Dr. Fűzy Sándor, szemináriumi gondnok, Székesfehérvár.
Dr. Németh László, káplán, Reme-
König Simon, plébános, Gánt.
Sugár Mihály, hitoktató, Érd.
Láng József, hitoktató, Csepel.
Szabó János, tb. kanonok, Székes-
Lisznyai Ferenc, plébános, Sziget-
szentmárton.
fehérvár.

Szombathelyi egyházmegye:

Koczán Boldizsár, plébános, Salköveskút.
Dr. Molnár Vince, káplán, Mura-
Kulcsár István, főplébániai káplán, Szombathely.
Dr. Pápay János, plébános, Szentkirály.
Léránt István, hitoktató, Körmend.

Vác:

Dancsák Sándor, hittanár, Szolnok.
igazgatója, Pestszenterzsébet.
Dr. Frajna András, plébános, Nézsza.
Szabó Ferenc esperes-plébános, Mátyásföld.
Dr. Nyitrai Ferenc, tanulmányi szabadságon, Róma, Via Giulia 1.
Dr. Tóth Tibor, hittanár, Kecskemét.
Dr. Percz Antal, az Emericana

Veszprém:

Dr. Albrecht József, káplán, Marcali.
bános, tanfelügyelő, Kaposvár.
Dr. Benke Lajos, hitoktató, Keszthely.
Kovács Jenő, káplán, Ukk.
Muzslay László, hitoktató, Barcs.
Dörnyei Imre, káplán, Lesencetomaj.
Petrák Mihály, káplán, Tapolca.
Dr. Szalay Miklós, h. esperes, Bakonyszombathely.
Dr. Kis György, c. prépost, esp. plé-
tahi Unger Béla, káplán, Dióskál.

PAPSZENTELES 1875 JÚLIUSÁBAN

„Július 20. Simor bíboros főpásztorunknál voltunk jurisdictionális vizsgát tenni. Asztalhoz telepedve, nyájas, fesztelen modora azonnal megnyert és eltávolította belőlem az aggályos félelmet. Az absolutióról kérdezgetett engem, arról, hogy szabad-e a complex nevét megkérdezni a gyóntatószékben? Egyáltalában meglehetősen jól feleltünk neki. Végül felemelkedve, néhány szót szolt hozzánk meghatottan: „Ha most elmentek is valamennyien, örömes-tebb veszem, — mintsemhogy rossz papokká legyetek. Rossz papokra nincs szüksége Egyházunknak; szomorú dolog, hogy oly sok a rossz pap; ne szaporítsátok azok számát. Valóban csodálatos, hogy a néhány apostol egy egész világot meg tudott hódítani, Jézus Egyházának sok papja pedig most nem tudja fenntartani az igaz hitet. De ha érzitek magatokban, hogy a nehéz köte-meknek, a papi hivatásnak eleget foghattok tenni Isten kegyelmével, — jöj-jetek, én örömmel teszem rátok kezeimet.” Amennyire bámultam ékesszólá-sát mindenkor jeles Főpapunknak, éppannyira meghatottan vettem ez ígéket is ajkairól.

Megrendítőek voltak azok, mert szívből jöttek igazán és szívhez szólók is voltak.

Július 21-én kaptuk fel Óhercegségétől a vízivárosi templomban a ton-zúrát és a kisebb rendeket.

Július 22. Csütörtök. Ma volt életemre nézve a legelhatározóbb pillanat. A subdiaconatusságig szabadok voltunk, — de most lekötve örökre, megter-helve két súlyos kötelemmel, a breviárium és coelibátus által. Megbánásnak nincs többé helye. Egy egész életre kiható fontos lépés, melyet bár mindig áldani és ne átkozni engedne az Úr végtelen kegyelme.

Július 23-án a diaconatust kaptuk, ugyancsak a vízivárosi templomban, bíboros atyánktól.

1875 július 25. Szent Jakab apostol napja. Igénytelenségem ma részesül-hetett az Úr Jézusnak ama nagy kegyelmében, hogy az Ő fölkenntjeinek sorába emeltetett. „Elégít me Deus sacerdotem sibi.” Ama kimondhatatlan hatalmak birtokosává lettem, melyek a földet és eget egyaránt működési körüknek ismerik. Mi egy pap? Mily nagy méltósága? — Gyenge tekintetünk nem képes látkörébe fogni. De ha fel bírhatnók fogni, annyira elfogódnék a már úgysis keresztény lélek bennünk, hogy meghatottságunkban talán erőtlenek is lennének annak terhét viselni.”

K Ö N Y V E K

Dr. Bakkay Kálmán: Vasárnapi és ünnepi leckék és evangéliumok ma-gyarázata. Az Egyház nagy gondossággal, gyakorlati érzéssel és bölcseséggel úgy állította össze a vasárnapi és ünnepi lecke- és evangéliumszövegeket, hogy azokban az egész katolikus hitrendszer fellelhető legyen. Hogy a hívek valóban megismerjék szent hitünk tanítását, a szerző 25 éves papi jubileuma alkalmából — három évi munka gyümölcseként — lelkipásztorokodó testvérei támogatására magyarázattal és buzdítással látta el minden vasárnap és ünnep lecke- és evangéliumszövegét. — Baita-Láposbánya, 1925.

Dr. Bakkay Kálmán: Római katolikus katekizmus. A szatmári egyház-megyei hatóság jóváhagyásával megjelent Katekizmus folyamatos szövegezés-ben négyszázhusz oldalon adja elő a katolikus hitrendszer igazságait. Magán-és iskolai használatra egyaránt kiváló. — Baita-Láposbánya, 1926.

Dr. Bakkay Kálmán: Ószövetségi biblia; Újszövetségi biblia. Két kötetben dolgozta fel a szerző az iskolai hitoktatásban szokásos elrendezés szerint az üdvösség történetét. Az író kidolgozásában tekintettel volt a felnőtt olvasóközönség igényeire is. — Baita-Láposbánya, 1927.

Dr. Bakkay Kálmán: Tanuljatok Tőlem . . .! A hétszázhatvan oldalas kötet első részében a nagybőjti szentmisék leckéit és evangéliumainak magyarozatát kapja az olvasó. A nagybőjti szentbeszédek kiegészítéseképpen Jézus Krisztus kinszenvedése van feldolgozva a négy evangélium alapján. — A Függelékben a hitoktatás fontosságáról és a háztartást vezető nő hivatásáról kap az olvasó tájékoztatást. Baita-Láposbánya, 1932.

Lajos Balázs—Gálffy Sándor: Misszióskönyv. II. kötet. Nagyvárad, 1935.

„Szolgálni akarunk misszió, misszióújítás, lelkigyakorlat vezetésére és a lelkipásztorkodó papságnak” — mondja a könyv előszava. Mert a jó missziónak célja, „hogy megerősítse a híveket a katolikus életfelfogásban. Szilárdabbá kell tegye Krisztushoz és az Egyházhoz való kapcsolatukat, mélyítse és szilárdítsa a meggyőződéses hit- és erkölcsi életet; radikális katolikusok nevelőiskolája a népmisszió . . . (kik) mindenütt, mindenben teljes erővel érvényesítik elveiket, mindenütt az egész vonalon, teljes meggyőződéssel és bátorsággal, nem pedig megalkudva és meglapulva . . .” (455 o.)

Kitűzött céljának megfelelően tárgyal az örök igazságokról, parancsokról, csoportoktatásokról, szentségekről, gyermek-lelkigyakorlatról.

Gondolatkörökként emeli ki a szem előtt tartandó irányelveket. Ad bő beszédvázlatokat, szentatyák, szentek, kiváló szónokok gondolatait, példákat a nagy misszionáriusok nyomán. A hatalmas anyag a lelkipásztorok igehirdetésének nagy megkönnyítése.

Petró Sándor: „A magyarnyelvű egyházi ének középkori emlékei” címen a szerző közkinccsé teszi eddigi szorgalmas kutatásainak egy részét. Széles alapokon indul, bizonyítja a külföldi tényeket, s ezután a magyar kéziratok emlékei, nyomtatott és magánjellegű énekeskönyvek, hagyományörizte egyházi népének kincünk, drámai emlékeink tartalmi és formai egyezése alapján szegezi le a megállapítást, hogy nálunk is lehetett nemzeti nyelvű népének már a reformáció előtt. Értékesek önálló meglátásai és azoknak a betlehemes énekeknek a jegyzéke, melyekre kutatásai folyamán a XVIII—XIX. századi énekeskönyvekben bukkant. Megjelent az Egyetemes Philológiai Közönlöny novemberi számában. A Magyar Kórus különnyomatban, karácsonyi ajánlékként küldi meg olvasóinak.

Dr. Tóth Kálmán: A rózsafüzér titkai. A szentolvasó igazán értékes és élvezetes imává akkor válik, ha az egyes titkokról elmélkedve végezzük. Erre tanít meg bennünket a tudós szerző népszerűen megírt könyve. A titkokról írt elmélkedéseket nagy lelki haszonnal elmélkedheti át mindenki, mert a hittételek előadása a Szentírás bőséges alkalmazásával és a gyakorlati következtetések levonásával valóban nagyon közel hozza az olvasó lelkéhez a rózsafüzért. A bevezetésben a szentolvasóval kapcsolatos tudnivalókat és XI. Pius pápa körlevelét ismerjük meg. — Kiadta: Szücs Géza plébános, tb. szentszéki bíró, Écs.

Dr. Waigand József: „Ismerd meg — dolgozzál érte!” (Rövid missziós enciklopédia.) Az Unio Cleri pro Missionibus magyarországi Tanácsa felkérésére írta kézikönyvét az első magyar missziológiai doktor. Az első rész tárgya: a misszió mibenléte, történeti áttekintése, szervezete, jelenlegi helyzete, a magyarság és missziók kapcsolata, a legfőbb missziológiai problémák és missziós irodalom. A második rész gyakorlati útmutatásokat ad (szentbeszéd és előadásvázlatokat is!) a missziókért való eredményes buzgólkodás fokozására. Az Unio Cleri kiadása, Budapest, 1941.

A 3. és 30. oldalon levő képeket a Liturgia, ill. Szenes-foto engedélyével közöljük.

DR. ZAKAR ANDRÁS:

TIHAMÉR PÜSPÖK ÉLETE

A világhírű magyar nevelő és apostol életrajzáról írt ismertetések és bírálatok tömegéből csak néhány részletet közlünk:

Diárium. 1941 április: „... A könyv a lehető legnagyobb történeti hitelesség mellett egy közvetlen, valószerű és bensőséges életnek képét rajzolja meg: mint készül elő nagyszülők tehetségei és adottságai útján egy nagy isteni hivatás. A kortársak szavai és írásai minden okfejtésnél meggyőzőbben igazolják, hogy Tihamér püspök élete valóban ragyogóan tiszta és példás keresztény élet mintája. Minden pillanatát az Isten jelenlétében végzett munka boldogsága és derüje hatja át...

Az életrajzhoz Glattfelder Gyula csanádi püspök, Tihamér püspök egykori tanulmányi felügyelője, majd az egyetemen tanára írt bevezetőt. A munka függeléke időrendi áttekintést ad a világhírű hitszónok irodalmi és szószéki munkájáról, könyveiről, rádióbeszédeiről.”

Magyar Kultúrszemle. 1941 április: Az életrajzból lenyűgözően domborodik ki Tihamér püspök alakja: „... példaképnek, eszményi szép keresztény élet mintájának tekintik őt, aki megmutatta, hogy mennyi erő van az igazi Krisztus-követésben: Az egész földkerekséget diadalmasan járják be munkái, hirdetve a magyarság meg nem fogyatkozott hivatástudatát és szellemi erejét: őrtállani forrongó idők hajnalán az örök értékek védelmében.”

Rádióélet. 1941 május 9.: „... Sokszáz levél, hiteles közlés és okiratok teszik lebilincselő életrajzzá a világhírű rádiós hitszónok életét... Sok érdekes képpel díszített, pompás kiállítású könyv...”

Katolikus Nevelés. 1941 május: „Ebből a könyvből úgy lép elénk a nagy püspök élete, ahogyan mi, kortársai láttuk és szívünkbe zártuk őt. Ez az élet — ezt hirdeti ez a pompás mű — nagyszerű keretek közt grandiózus tartalom! A könyv minden lapja azt a férfiasságot, sőt hősiességet árulja el nekünk, amelyet a nagy püspök a maga erkölcsi egyéniségében kialakított és amelyet a környezetére tudatosan és áldásos hatással kiárasztott.”

Katholisches Kirchenblatt. 1941. 27. April: „... Seine Schüler haben die Edelsteine seines Lebens gesammelt und aus ihnen eine ausführliche Lebensbeschreibung verfassen lassen...”

Egyházi Lapok. 1941 május: Az életrajz „... alapossága mellett vetekedik frissességben és érdekességben a regényes életrajzokkal...”

Magyar Kultúra. 1941 május 5.: Ez az életrajz „... nem akar vitatkozni, nem akar Tóth Tihamér egyénisége és szónoki kiléte felett dülő még ma is éles vitákat eldönteni, mégis úgy érezzük, hogy általa az igazi Tóth Tihamért ismerjük meg és szeretjük meg, amilyen valójában volt, felfedezzük csodás, varázslatos hatásának titkát és feleletet kapunk sok, eddig talán még meg nem fejtett kérdéseinkre... Az ember ráismert benne önmagára, hogy egy közülünk és mégis érezte, hogy más világból való.”

Az Egyetemi Nyomda ízléses kiállításában megjelent 440 oldalas életrajz a MEI 1941. évi kiadványa.

Megrendelhető a MEI-nál: Budapest, IV., Prohászka Ottokár-u. 7.

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA

ORGONA- ÉS HARMÓNiumGYÁR R. T.

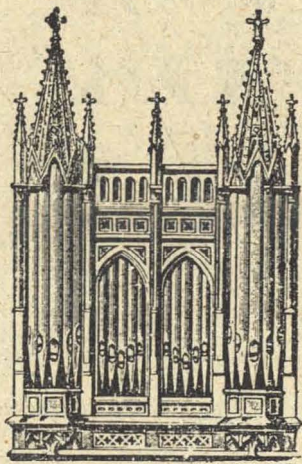
75 ÉV

PÉCS

1867-1942

ORGONÁK

elsőrangú kivitelben, bármely rendszerben. - Új homlokzatsípek, átépítések, javítások, hangolások, évi karbantartások a legjobb kivitelben, a legutányosabb árak mellett. - Az egri, kalocsai, kassai, győri és pécsi székesegyházak és a szegedi

Fogadalmi székesegyház világhírű nagy orgonájának készítője.

Villamos fújtató berendezések.

KITŰNŐ HANGŰ HARMÓNiumOK

ADLER IRÓGÉPEK

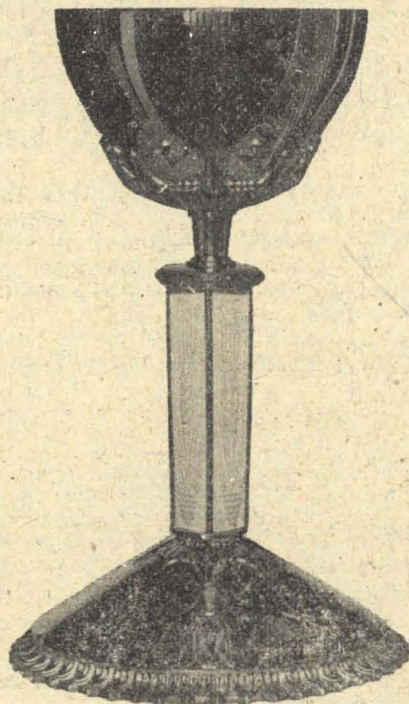
Képviselete:

VASS JÁNOS

BUDAPEST,
IV., IRÁNYI-UTCA 4.
TELEFON: 183—628.

Vásároljon

hirdetőinknél

Miseruhák,
kelyhek,
szobrok,
zászlók,
cingulusok
stb.

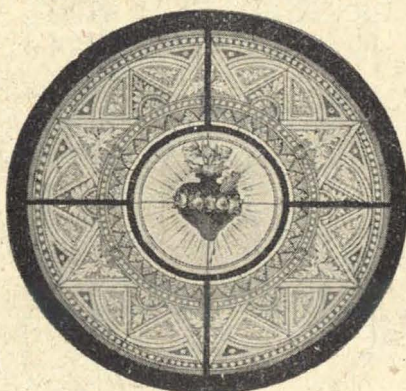
legelőnyösebb beszerzési forrása

OBERBAUERA. UTÓDA

Magyarország legrégebb
templomberendező és
zászlókészítő vállalata

Budapest, IV., Váci-utca 41.
Alapítási év: 1863 Telefon: 18—33—44.

PALKA JÓZSEF

Magyarország aranykoszorús mesterének
üvegfestészeti műterme

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 59.
TELEFON: 1—302—28. Alapítva: 1894.

KÉSZIT: stílszerű színes és festett templomablakokat, ólomba foglalt
diszüvegezést, üvegmozaikot.

— Költségvetés díjtalan, javításokat is vállalok. —

Rómában, Milánóban és Párizsban (Grand Prix) kitüntetve.

Kelyhek,
cibóriumok,
szentségtartók,
egyházi szobrok

művészi kivitelben

Weisz Frigyes

kegytárgyüzletében

IV., FERENCIEK-TERE 3—4.

FARKAS TIBOR

papírkereskedő

BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-u. 8. szám

levélpapír,
töltőtoll,
névjegy,
ajándéktárgyak

BAROSS SZÖVETSÉG,
KAT. ÖSSZETARTÁS,
PIARISTA DIÁKSZÖV. tagja.

**KELYHEK,
SZENTSÉG-
TARTÓK**

álló, függő
keresztek,
gyertya-
tartók stb.

legszebb kivitel-
ben készülnek

**MESZÁROS
LAJOS**

műtvs
mesternél

**BUDAPEST,
VIII., Mária-utca 15.
Telefon: 349-859.**

**Javítást, aranyozást,
ezüstözést felelősséggel
vállalok. Terveket kész-
séggel küldök.**

**TEPLOMI RUHÁK,
ZÁS Z L Ö K**

FLEMMICH A. FIAI
selyemgyár képviselte

Egyházi ruha
műintézet

TELEFON:
180-463.

Miseruhák, zászlók, templomi ruha-
anyagok stb. legelőnyösebb
beszerzési forrása.

KITŰNŐ SZÓNOKLATTAN!

Közóhajra megjelent

P. SZABÓ JÓZSEF S. J.:

**SZÓNOKI
TAGLEJTÉS**

című értékes, a magyar könyvpiacn nélkülözött műve, az összes szónoki gesztusok csoportosításával, fényképes illusztrációkkal. Minden képhez külön példa! — A gesztusokat a szerző beállítására szerint ABONYI GÉZA a Nemzeti Színház nagy művésze alakította. A szerző a műben taglejtésre feldolgozta még PROHÁSZKA püspök, BANGHA BÉLA S. J. és TÓTH TIHAMÉR egy-egy beszédét is.

KORDA IPARI és KERESKEDELMIR. T.
BUDAPEST, VIII. MIKSZÁTH KÁLMÁN-TÉR 4. kiadása

Kapható: KORDA összes fiókjainál: Balatonfüred, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Kolozsvár és Szegeden, úgyszintén minden könyvkereskedésben.

NESZVEDA ANTAL

viaszgyertyaöntőde
Máriabesnyő (Pestm.)

1890—1941.

állami ezüst- és arany-
éremmel kitüntetve.

Magyarország elismert
— 51 éves — cége temp-
lomi viaszgyertyák ké-
szítésében.

Kívánságra árlapot
szívesen küldök.

Cégtulajdonos:
özv. Neszveda Antalné

Pivárcsi Fülöp

aranyéremmel kitüntetve.

Budapest,

Veres Pálné-utca 30. szám.

Az
összes
papi
ruhák
készítője

Papi
szabó

A
Központi
Pap-
növelde
szállítója.

Nagyon alkalmas elmélkedési könyv ádventre!

Wimmer Anzelm O.S.M.

„Orabo spiritu, orabo mente”

Imádkozunk lélekkel és értelemmel c. elmélkedéssorozatának I. kötete.
Magában foglalja az ádvent első vasárnapjától hetvenedvasárnapig ter-
jedő időszakot.

(1069 oldal)

Ára zöld vagy bordó vászonkötésben P 9.80
barna bőrkötésben, aranymetszéssel „ 16.—

Kapható a „LITURGIA” kegytárgy és könyvkiadóban.
Budapest, I., Krisztina-körút 125-129.

Ungvár, Kazinczy-utca 10.

Királyi Magyar Egyetemi Nyomda
kimagasló jelentőségű karácsonyi újdonsága

Dercsényi Dezső

NAGY LAJOS KORA

Szent László eszményeit követő nagy királyunk uralkodásának sok részletében soha fölül nem múlt korszaka elevenedik meg ebben

a rengeteg illusztrációval és képes táblával díszített pompás műben, mely Nagy Lajos trónra lépésének 600-ik évfordulójára jelenik meg.

Az albumalakú hatalmas kötet ára egészvászonkötésben, sok képpel . . . P 16.—

**Reverendát,
címadát
olcsónjót
készít**

NÁDOR JÓZSEF

polgári és papi szabó

**BUDAPEST,
VIII., JÓZSEF-KRT 13. I. 16.
A Keleti p. u. közelében.**

Arany- és ezüstéremmel kitüntetve.
Központi Papnevelő Intézet szállítója.
VIDÉKRE IS SZÁLLIT.

**Vásárlásainál
hivatkozzék a**

Centralistára

LEGÚJABB HERDER-KÖNYVEK:

Zeugen des Wortes cím alatt kb. 70—80 oldalas köteteket ad ki a Herder-cég, melyekben megszólalnak az Egyház legkiválóbbjai. A szentatyáknak, hittudósoknak, nagy gondolkodóknak mindenkor, de különösen a ma időszerű munkáiból eddig harminchárom kötet áll német nyelven a nagyközönség rendelkezésére. A legutóbb megjelent kötetek:

30. **Augustinus: Die Hochzeit zu Kana.** Szent Agostonnak Szent János evangéliumáról mondott homíliáiból a legkiválóbbakat a fordító úgy adja, hogy az olvasó hamarosan az ötödik század nagy püspöke szószékénél képzele magát. A bevezetés a hippói püspök nagy szellemét, főleg főpapi és lelkipásztori zsenijét vázolja.

31. **Des heiligen Vinzenz von Paul Gespräche über das Leben und die Tugenden der ersten Barmherzigen Schwestern.** Páli Szent Vince konferenciabeszédeiből azokat a fejezeteket vette ki a fordító, melyekből leginkább kitűnik a felebaráti szeretet nagy apostolának vonzó lelkiülete és az első irgalmas nővérek áldozatos, erényes élete. A bevezetésben tájékoztatást kap az olvasó Páli Szent Vince életéről és munkájáról.

32. **Die Märtyrerakten des zweiten Jahrhunderts.** A mártír-akták történeti értékéről, valamint a mártíromság teológiai jelentőségéről kap először tájékoztatást az olvasó. E bevezetés után úgy várja az ember Polycarpus, Lucius, Agathoniké, Iustinus, Apollonius vértanúságáról szóló történeti feljegyzéseket, mint valami fönségesen izgató életregényt.

33. **Möhler: Kirche und Geschichte.** Möhlernek „Gesammelte Schriften und Aufsätzen” c. művéből kapunk válogatott fejezeteket. Möhler — a sírfelirat szerint „defensor fidei”, „litterarum decus”, „Ecclæsiæ solamen” — megtanít az Egyház történetének és a világ történetének helyes szemléletére.

*

Hans Hilger: Bild und Gleichnis. A látható világ szépségei a teremtő Isten végtelen erejét, szépségét és szeretetét fedik fel az ember előtt. Közvetlen hangon használja fel a természettudományok megállapításait és a dolgok szimbolikus értelmezésével mélyebb értésre vezet.

Eugen Walter: Das Kommen des Herrn. E kötet a „Leben aus dem Wort” c. sorozatban jelent meg. A szerző Szent Péter és főleg Szent Pál apostolok leveleire támaszkodva a végső dolgokról szóló katolikus tanítást fejti ki. Az Úr második eljövetele, a tulajdon testben való feltámadás, a világ elmúlása és megújódása, valamint a boldogító Isten-látás evangéliumi tanítását a második kötet fogja bemutatni.

Richard Egenter: Von der Freiheit der Kindern Gottes. A mélyen átélt keresztény életnek kivirágzása az istengyermeki szabadság. Ezt igyekszik a szerző a bibliai, különösen pedig a szentpáli gondolatvilágból kifejtetni. Elemzi a szabadság fogalmát, a beata libertas értelmét, végül megkapó módon láttatja meg az istengyermeki életben, a szabadságban a lélek fölséges kibontakozását: ebben a szabadságban teljesedik az ember Isten képmásává.

Joseph M. Nielen: Ich glaube an die Auferstehung des Fleisches. A könyv alcíme pontosan megrajzolja a könyv tárgyát: Väterzeugnisse aus den ersten christlichen Jahrhunderten. A kidolgozás érdekes és méltó a tárgyhoz. Az ősegyház hitének ízével, legnagyobbjainak lelkiiségével és szellemiségével átítatott könyv lelkipásztoroknak igen hasznos.

Hans U. v. Balthasar: Kosmische Liturgie. Maximus hitvalló: A görög világkép fénykora és krízise. A görög misztikus atyák teológiájáról szóló legalapvetőbb mű írója elsőnek méltatja teljes jelentőségében a nagy görög szentatyát. Maximus a görög atyák tanítását egy mély és nagyvonalú rendszerben foglalta össze. Ő és nem Damaszkuszi Szent János a patrisztika belső rendezője. Egy személyben bölcselő, misztikus, hittudós, szerzetes és bátor harcos. Az anyag előadása olyan, hogy nemcsak a szakember, hanem mindenki, akinek valami általános előtanulmánya van a patrisztikából, nagy haszonnal forgathatja.

Hans U. v. Balthasar: Die „Gnostischen Centurien” des Maximus Confessor. Maximusnak Mignenél közölt művei közt található egy írássorozat, mely rövid fejezetek alakjában a görögök késői misztikus teológiájának legjelentősebbjét mutatja be. Kidolgozza az autenticitás — majd forrás — kérdéseket és kommentárral látja el a nehéz szöveget. Figyelemreméltó a szerzőnek az a kimutatása, hogy ez írások lelke a halhatatlan eretnek-géniusz: Origenes, aki e kerülővel a nyugati misztikának is atyja lesz.

**A Budapesti Növendékpapság Magyar Egyházi-
irodalmi Iskolájának kiadványai közül kaphatók:**

H. P. Marchant:

Előítéletek gátjain keresztül

Néhány évvel ezelőtt katolikus hitre tért holland miniszter nagy feltűnést keltett vallomásai. Szellemesen írta meg, hogy dőltek össze a képzelte nehézségei az Egyház ellen és milyen örömet okozott végül a hazatérés ősei hitéhez. Korda kiadásában. Ára 3.— P.

Tóth Tihamér:

Jöjjön el a Te országod!

Utolsó szentbeszédei, melyet a M. E. I. rendezett sajtó alá az 1938—39. évben, részben elmondott, részben csak elmondásra előkészített kézirat-anyagból. Szent István-Társulat kiadásában. Ára 7.50 P.

F. W. Faber:

Ez nagy szentség valóban

Még kapható.

Füzve 1.50 P.

F. W. Faber:

Mindent Jézusért

Az angol eredeti figyelembevételével és csaknem két-évi munkával készült a M. E. I. fordítása. Lehetővé teszi, hogy a mélyrenéző hittudásnak a hétköznapok lelki életére rendkívül termékeny gondolatai magyar nyelven is szívesen fogadott buzdítások legyenek.

Ára 4.80 P.

Zakar András:

Tihamér püspök élete

A 440 oldalas életrajz ára füzve 4.— P, kötve 5.— P.

1831—1931. Jubileumi Emlékkönyv — — — Ára 6.— P
P. Gogefried: A lélek hazája — — — — — " 1.— P

Népszerű vallásos kérdések 30 oldalas füzetben:

Életünk a halál után Ára 20 fillér
Az ember lelke " 20 "
Az Egyház küzd és győz " 20 "

**Ezek a művek megrendelhetők a Magy. Egyházi-irodalmi
Iskolánál, Budapest, IV., Prohászka Ottokár-u. 7.**

K

O

N

Y

V

E

K

Szeretettel hívjuk fel a főtisztelendő papság figyelmét a kiadásunkban most megjelent **három orvosbölcseleti és lélektani könyvre**, amelyek szerzője **dr. Weninger Antal**, a közismert orvos-író. Az első kötet: **Szellem és egészség**. Már a címe is elárulja, hogy a szerző a legújabb orvosbölcseleti irányzatok harcosa, aki túltekint a szigorúan biológiai határokon, mint orvos, vallja a léleklétet, levonja ennek minden konzekvenciáját és élesen szembefordul az anyagelvűség otrombaságaival. A második kötet: **A gyógyítóművészet új irányai**, bemutatja az új orvosi világnézet gyakorlati eredményeit, míg a harmadik kötet: **Orvos a lélekért**, nyílt vallomás a keresztény világnézet és a katolikus hit korszerűsége és örök értékei mellett. A könyvek bő tartalma és lendülete igen sok anyagot szolgáltat a főtisztelendő papság számára mind a korszerű pszichológiai, mind a biológiai kérdések megoldásához. A szerző nagy híve az orvos és pap harmonikus együttműködésének. A könyvek lelki tanácsadás szempontjából is szinte forrásmunkáknak számítanak.

A nagy formátumú, világos szedésű könyvek példányonként fűzve 4.40 P, kötve 5.40 P-ért kaphatók a kiadónál, vagy bármelyik könyvkereskedésben. A három kötött könyv egyszerre való megrendelése esetén (16.20 P) díjtalan szállítás és díszes tok!

Vörösváry Kiadóvállalat
Budapest, IV., Múzeum-körút 13.

